

Aan
Provinciale Staten

Statenvergadering
4 november 2010

Onderwerp
Wijziging p-MJP en ILG verordening

Agendapunt
6a

Lelystad
24 augustus 2010

Registratienummer
1006695

Inlichtingen
E. Boesewinkel

Afdeling/Bureau
p-MJP

Portefeuillehouder
Blik-de Jong, A.E.

1. Beslispunten

1. de Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied Flevoland 2010, zoals die ter visie heeft gelegen, met uitzondering van artikel 1.2 en 1.3 (oud) vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied Flevoland 2007.

2. Kennis te nemen van het gewijzigde provinciaal Meerjarenprogramma Landelijk Gebied (herzien versie augustus 2010)(p-MJP).

2. Inleiding

In 2006 zijn het provinciaal Meerjarenprogramma Landelijk Gebied (p-MJP) en de Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied Flevoland vastgesteld door GS. Inmiddels is gebleken dat op een aantal punten aanpassing wenselijk is omdat gewenste projecten niet binnen het p-MJP mogelijk waren. Ook zijn er een aantal wijzigingen in zowel provinciaal als rijksbeleid aangebracht die geïmplementeerd dienen te worden in zowel de verordening als het p-MJP document.

De subsidie voorwaarden waren opgenomen in hoofdstuk 5 van het p-MJP. In de nu voorliggende versie zijn de voorwaarden opgenomen als bijlage bij de ILG verordening.

3. Beoogd effect

Vlottere subsidieverstrekking aan projecten die bijdragen aan de doelrealisatie van het p-MJP.

4. Argumenten

1.1 Om de uitvoering van nieuw beleid mogelijk te maken is aanpassing van de Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied Flevoland nodig.

Sinds de vaststelling van de ILG verordening 2007 is zowel door de provincie als door het rijk nieuw beleid vastgesteld. Het betreft onder andere het nieuwe subsidie stelsel voor Natuurbeheer, maar ook de zgn. Health check die op het GLB is uitgevoerd. Beiden brengen budgetten met zich mee die onder specifieke voorwaarden besteed kunnen worden. De bestaande verordening voorziet hier niet in.

1.2 De ontwerp verordening heeft ter visie gelegen.

De ontwerp verordening heeft van 22 juni tot 27 juli ter inzage gelegen en is in het bestuurlijk overleg pMJP van 25 juni en in de vergadering van de LAG van 2 juli aan de betrokken organisaties aangeboden met het verzoek om uiterlijk 27 juli 2010 hun zienswijze kenbaar te maken. Dit heeft één technische reactie opgeleverd die niet leidt tot consequenties van juridische aard.

1.3 Er is een landelijke modelverordening voor de SKNL regeling in de maak.

In de verordening zoals die ter visie lag was de SKNL (subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap) regeling opgenomen. Als gevolg van onduidelijkheid

over de definitieve tekst van de landelijk ontwikkelde modelverordening wordt deze regeling apart in procedure gebracht.

1.4 LNV dient de verordening goed te keuren.

Na vaststelling door PS zal de verordening ter goedkeuring worden voorgelegd aan het ministerie van LNV. Nadat de verordening is goedgekeurd door LNV zal deze gepubliceerd worden in het Provinciaal blad.

2. Om de uitvoering van nieuw beleid mogelijk te maken is het p-MJP document in overeenstemming met de verordening aangepast.

Sinds de vaststelling van de ILG verordening 2007 is zowel door de provincie als door het rijk nieuw beleid vastgesteld. Het betreft onder andere het nieuwe subsidiestelsel voor Natuurbeheer, maar ook de zgn. Health check van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB). Dit nieuwe beleid is opgenomen in de vernieuwde versie van het p-MJP, om de ontwikkelingen in het landelijk gebied hier optimaal op aan te laten sluiten.

5. Kanttekeningen

N.v.t.

6. Evaluatie

N.v.t.

7. Advies van de Commissie van advies

De commissie adviseert dit voorstel te agenderen als hamerstuk voor de vergadering van Provinciale Staten d.d. 4 november 2010

8. Ontwerp-besluit

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 augustus, nummer 1030901

BESLUITEN:

de Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied Flevoland 2010, zoals die ter visie heeft gelegen, met uitzondering van artikel 1.2 en 1.3 (oud) vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied Flevoland 2007.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 4 november 2010.

griffier,

voorzitter,

9. Bijlagen

Naam bijlage:	Hummingbird nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
Provinciaal Meerjarenprogramma Flevo- land-Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG)	962851	ja
Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied Flevoland 2010	996770	ja

10. Ter lezing gelegde stukken
N.v.t.

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

secretaris,

voorzitter,

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 24 augustus, nummer 1030901

BESLUITEN:

de Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied Flevoland 2010, zoals die ter visie heeft gelegen, met uitzondering van artikel 1.2 en 1.3 (oud) vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied Flevoland 2007.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 4 november 2010.
griffier, voorzitter,

Provinciaal Meerjarenprogramma Flevoland

Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG)

2007 – 2013

Herziene Versie

Augustus 2010

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Achtergronden
- 3 Visie/beleidskader
- 4 Uitvoering
- 5 Financiering
- 6 Organisatie
- 7 Monitoring en rapportage
- 8 Strategische milieubeoordeling

1 Inleiding

In 2007 heeft Provinciale Staten van Flevoland het Provinciaal Meerjarenprogramma (p-MJP) voor het landelijk gebied van de Flevoland (2007-2013) vastgesteld. Vervolgens is de uitvoering van het programma begin 2007 van start gegaan. Eind 2008 is geconstateerd dat de voortgang van het programma niet op schema lag. Vervolgens zijn een aantal maatregelen genomen waarbij de samenwerkingsstructuur met externe organisaties is aangepast en het programmamanagement binnen de provinciale organisatie is versterkt. Hierdoor zijn communicatie lijnen verkort en verantwoordelijkheden goed belegd. Ook is het p-MJP minder gedetailleerd opgenomen in de provinciale begroting, waardoor meer flexibiliteit ontstaat binnen de uitvoering. Als laatste zijn de subsidievoorwaarden (bijlage 1 van het p-MJP) aangepast als gevolg van nieuwe afspraken tussen het Ministerie van LNV en de provincie Flevoland.

Als gevolg van deze aanpassingen is het noodzakelijk het p-MJP dat in 2007 door Provinciale Staten is vastgesteld, bij te stellen. Voor u ligt het aangepaste p-MJP.

Het p-MJP is het uitvoeringsprogramma voor een periode van zeven jaar (2007-2013) en is gebaseerd op het Omgevingsplan. In het p-MJP wordt de uitvoering beschreven van het gebiedsgerichte beleid van Flevoland: een samenhangende verwerving, inrichting en beheer in het landelijk gebied ten behoeve van water, landbouw, natuur, plattelandseconomie, recreatie en toerisme, landschap, cultuurhistorie, milieu en bodem. Door het koppelen van de doelen van de verschillende gebiedspartners kan effectiever worden gewerkt en wordt de samenwerking versterkt.

De globale beleidsdoelstellingen uit het Omgevingsplan worden in het p-MJP nader geconcretiseerd. Tegelijkertijd moet het p-MJP voldoende ruimte bieden om bij de uitvoering nadere afwegingen te maken. Het moet mogelijk zijn om in te kunnen spelen op onvoorziene ontwikkelingen en om 'mee te kunnen liften' in integrale gebiedsprocessen.

Het p-MJP beschrijft ook hoe de provincie met haar gebiedspartners wil samenwerken. Gedeputeerde Staten zijn eindverantwoordelijk voor het behalen van de afgesproken prestaties. Zij leggen verantwoording af aan het Rijk voor de besteding van Rijks- en de EU-middelen en de daaraan gekoppelde provinciale cofinanciering.

1.1 Aanleiding

Dit p-MJP is opgesteld om aan het Rijk te presenteren (de verplichting om een p-MJP te maken komt voort uit de Wet Inrichting Landelijk Gebied) hoe de provincie, samen met gebiedspartners gaat werken aan een vitaal platteland in Flevoland. Vanaf 2007 gaan Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samenwerken volgens een nieuwe sturingsfilosofie. De provincie treedt daarbij op als regisseur. Het Rijk gaat sturen op hoofdlijnen en toetsen op resultaat. Het Rijk bundelt hiervoor haar financiële middelen in het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG).

Voor deze aanpak is gekozen omdat de inspanningen van de overheid om de inrichting van het landelijk gebied te verbeteren in het verleden onvoldoende tot de gewenste resultaten hebben geleid. Oorzaken hiervoor zijn onder meer de beperkte samenhang binnen de overheid, de ingewikkelde procedures en de afstand tussen overheid en gebiedsactoren. In mei 2003 heeft het kabinet aan de

Tweede Kamer een model voorgelegd voor vernieuwing van het sturingsmodel voor het landelijk gebied. De kernpunten hierin zijn:

- complementair bestuur;
- strategische sturing door het Rijk en regie door de provincies;
- meerjarige prestatieafspraken per provincie;
- bundeling van rijksmiddelen in één Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG);
- financiële flexibiliteit;
- monitoring en EU-proof.

In de Contourennota van het ILG, die op 13 juli 2004 in het bestuurlijk overleg is aanvaard, hebben Rijk, IPO, VNG en UvW gezamenlijk het ILG op nationaal niveau gestalte geven. Het instrument ILG dient ter uitvoering van de Agenda Vitaal Platteland, die op 12 oktober 2004 door de Tweede Kamer is geaccepteerd als agenda voor de uitvoering het rijksbeleid voor het landelijk gebied.

1.2 Doel van het p-MJP

Het p-MJP vormt onderdeel van het uitvoeringsprogramma van het Omgevingsplan 2006-2015. In het Omgevingsplan wordt ondermeer aangegeven hoe doelen uit de Nota Ruimte en de Agenda Vitaal Platteland geïntegreerd kunnen worden bereikt. De globale beleidsdoelstellingen die in het Omgevingsplan zijn opgenomen worden in het p-MJP nader geconcretiseerd en voorzien van een meerjarige programmering met doorrekening van de kosten en een overzicht van de financiering hiervan.

Het p-MJP heeft vier verschillende doelstellingen:

1. Beschrijving van de ambities van het Rijk, provincie en EU in het landelijk gebied en de bijbehorende financiële consequenties;
2. Basis voor de overeenkomst met het Rijk over de verdeling van rijks gelden voor het landelijke gebied (2007-2013) en het Europese budget (POP2);
3. Inhoudelijk toetsingskader voor subsidieaanvragen;
4. Basis voor rapportage en verantwoording.

Ad 1 Beschrijving van de ambities

Het p-MJP richt zich op de uitvoering. In het meerjarenprogramma wordt de haalbare ambitie van de provincie, de gebiedspartners, de EU en het Rijk voor het landelijk gebied beschreven. Door het koppelen van de doelen van de verschillende partners kan effectiever worden gewerkt en wordt de samenwerking versterkt. De financiële middelen hiervoor worden beschikbaar gesteld door Rijk, EU (via POP2), provincie en derden (gemeenten, waterschap, maatschappelijke organisaties en private ondernemingen). Gelden van derden worden op basis van concrete projecten door hen beschikbaar gesteld.

Bij de gebiedsgerichte ontwikkeling dient meer dan in het verleden rekening te worden gehouden met regionale verschillen in ontwikkeling, kansen en problemen. Daarom zullen de thematische beleidsdoelstellingen worden vertaald in een gebiedsgerichte aanpak. Om te voorkomen dat de financiële middelen en de capaciteit teveel versnipperd raken, zal de gebiedsgerichte ontwikkeling bij voorkeur plaatsvinden in de speerpuntgebieden die in het tweede Omgevingsplan zijn genoemd en die behoren tot het landelijk gebied: Noordelijk Flevoland, De Oostrand en OostvaardersWold. Door de informatie te bundelen in het p-MJP ontstaat voor het landelijk gebied een volledig overzicht van het beschikbare budget, daardoor kunnen bij financiële tekorten betere afwegingen worden gemaakt, zodat een optimaal doelbereik wordt gerealiseerd.

Het p-MJP bevat geen projectenlijst, omdat het onmogelijk is om voor zeven jaar vooruit een definitieve projectenlijst op te stellen. Om deze reden is dan ook gekozen voor operationele doelstellingen die wat abstracter zijn, maar wel concreet afrekenbaar moeten worden geformuleerd. De in een later stadium ingediende projecten moeten een bijdrage leveren aan het realiseren van de operationele doelstelling. Het is de bedoeling dat zoveel als mogelijk door middel van integrale projecten de doelen gerealiseerd worden. Door projectideeën slim te combineren kunnen sneller en met meer draagvlak de doelen worden gerealiseerd en kan een optimaal gebruik worden gemaakt van met name de EU-middelen.

Ad 2 Basis voor de overeenkomst

In de bestuursovereenkomst met het Rijk worden slechts afspraken gemaakt over rijksdoelen en het POP2-bedrag. Het betreft afspraken over de te bereiken prestaties en de daarvoor benodigde middelen van Rijk, EU en provincie.

Ad 3 Inhoudelijk toetsingskader voor subsidieaanvragen

Het ILG is wettelijk verankerd in de WILG. Dit is een soort kaderwet waarin op hoofdlijnen zaken worden vastgelegd. De provincies ontwikkelen gezamenlijk één subsidieverordening. Aan de hand van deze verordening verstrekt de provincie subsidies aan andere overheden, maatschappelijke organisaties en particulieren. In deze verordening worden met name de procedures geregeld (zie bijlage 1).

Ad 4 Basis voor rapportage en verantwoording

Het p-MJP is de basis voor de programmering. Bij de rapportage van de resultaten aan het Rijk, de EU en Provinciale en Gedeputeerde Staten zal het programma gedurende de zeven jaren als uitgangspunt worden gehanteerd.

1.3 Status van het p-MJP

Het p-MJP is een programmeringdocument dat wordt opgesteld voor een periode van zeven jaar. In de loop van de tijd kunnen omstandigheden en/of bestuurlijke prioriteiten veranderen. In 2010 bespreken Rijk en provincie in het kader van de Midterm Review of de uitvoering van de bestuursovereenkomst naar wens verloopt. Rijk en provincie kunnen dan ook besluiten om de bestuursovereenkomst (op onderdelen) aan te passen. Binnen dit kader zal ook het totale p-MJP met alle partners in Flevoland worden besproken en eventueel worden aangepast op nieuwe afspraken met het Rijk, of op nieuw beleid, inzicht en kansen.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk twee worden de achtergronden van de invoering van het ILG, structuurfondsen en POP2, de werkwijze en de basis voor het p-MJP toegelicht. Hoofdstuk drie geeft de visie en de ambitie van de provincie weer ten aanzien van het landelijk gebied. De geformuleerde ambitie en de daarbij behorende doelstellingen staan opgenomen in hoofdstuk vier. Dit hoofdstuk vormt de kern van het meerjarenprogramma. De in- en externe organisatie zijn beschreven in hoofdstuk vijf met een globale beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden. In hoofdstuk zes wordt de uitvoering nader omschreven inclusief de monitoring, voortgangs- en verantwoordingsrapportages. In het laatste hoofdstuk is informatie ten aanzien van de SMB opgenomen. In de bijlage is de subsidieregeling opgenomen.

2 Achtergronden

2.1 Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG)

De inhoudelijke vulling van het ILG is vastgelegd in het Meerjarenprogramma van het Rijk (MJP2). Het MJP vormt een onderdeel van de Agenda Vitaal Platteland. Dit MJP omvat al het gebiedsgerichte rijksbeleid voor een samenhangende verwerving, inrichting en beheer in het landelijk gebied ten behoeve van het water, de landbouw, de natuur, de plattelandseconomie, de recreatie en het toerisme, het landschap, de cultuurhistorie, het milieu en de bodem. Alle genoemde doelen samen vertegenwoordigen op de huidige begrotingen van de drie betrokken departementen een totaalbedrag van 3,2 miljard euro voor de periode 2007-2013.

2.2 Structuurfondsen

Het doelstelling 2 (D2) programma van het Europees Fonds Regionale Ontwikkeling (EFRO) is gericht op de groei van het regionaal concurrentievermogen en werkgelegenheid. Dit D2-programma is voor Landsdeel West uitgewerkt in het Operationeel Programma 'Kansen voor West'. In dit Operationeel Programma worden de prioriteiten uit het D2-programma vertaald in:

- Kennis, innovatie en ondernemerschap;
- Attractieve regio;
- Attractieve steden.

EFRO-middelen zijn gericht op investeringen op grotere regionale schaal die bijdragen aan de regionale concurrentiekracht. Met het operationele programma investeert Landsdeel West in de ondersteuning van innovatieve bedrijvigheid in kansrijke clusters op onder meer het platteland en investeringen in het landschap en de zone stad-land. Om te komen tot een duurzame economische ontwikkeling is het noodzakelijke te investeren in de zones waar stad en land elkaar ontmoeten. Alleen dan ontstaat een uitgebalanceerde regio waar ruimte is voor werken, wonen en recreëren.

2.3 Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP2)

Op 20 september 2005 heeft de Europese Commissie de nieuwe Verordening Plattelandsontwikkeling (1698/2005) vastgesteld voor de periode 2007-2013. Het nieuwe Europese plattelandsbeleid concentreert zich rond drie doelstellingen die zijn uitgewerkt in vier prioritaire assen:

1. De eerste prioritaire as moet de concurrentiekracht van de landbouw stimuleren en bevat steunmaatregelen voor onder meer verbetering van de infrastructuur in de landbouw, deelname aan voedselkwaliteitsprogramma's, het voldoen aan communautaire normen en jonge boeren;
2. De tweede prioritaire as heeft als doel het beheer van het platteland en milieu en bevat maatregelen voor steun in probleemgebieden landbouwmilieumaatregelen, compenserende vergoedingen voor Natura 2000-gebieden en dierenwelzijn;
3. Onder de derde as 'diversificatie van de plattelandseconomie' vallen maatregelen die gericht zijn op steun voor de verbreding van de plattelandseconomie vanuit de landbouw, steun voor toerisme op het platteland en dorpsvernieuwing;
4. Het Leader-programma houdt na 2006 op te bestaan als zelfstandig Communautair Initiatief en wordt geïntegreerd in de Verordening. Hiervoor is een aparte as benoemd in de voorstellen

van de Verordening. De strekking van de acties blijft in grote lijnen gelijk aan het Leader-plus programma (2000-2006).

Ten aanzien van de Europese gelden moet worden opgemerkt dat het jaarlijkse budget binnen twee jaar moet zijn besteed. Met andere woorden het beschikbare budget voor het jaar 2007 moet voor 31 december 2009 daadwerkelijk zijn uitgegeven door projectuitvoerders. Het deel dat niet wordt uitgegeven wordt vervolgens gekort op het totale programmabudget. Dit betekent dat de uitvoering van Europese programma's voorspoedig dient te verlopen.

2.4 Reikwijdte van het provinciaal Meerjarenprogramma

Het provinciaal Meerjarenprogramma (p-MJP) is gebaseerd op het Omgevingsplan en richt zich op de doelen van de gebiedspartners, de eigen provinciale doelen en de doelen van Rijk en EU. Het omvat de realisatie van alle doelen in het landelijk gebied door middel van fysieke inrichting (verwerving, inrichting en beheer), het beheer en gebruik van natuurlijke hulpbronnen en sociaal economische vitalisering (ruimte voor ontwikkeling, burgerparticipatie en sociale infrastructuur). Het stedelijk gebied (woningbouw) valt buiten dit programma. Uiteraard is de grens tussen landelijk en stedelijk gebied niet eenvoudig te leggen. Verschillende doelen zoals recreatie in en om de stad en water in de stad worden zowel in het landelijk als in het stedelijk gebied gerealiseerd. Het is in deze situaties van belang om, op projectniveau, de samenhang tussen stedelijk en landelijk gebied aan te geven.

2.5 Sturingsfilosofie landelijk gebied

Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen zijn in 2003 overeengekomen om de gebiedsgerichte inrichting van het landelijk gebied decentraal uit te voeren met een regierol voor de provincies. In 2004 hebben partijen overeenstemming bereikt over de contouren van het nieuwe sturingsmodel die staan verwoord in de Contourennota ILG. Het Rijk sluit met de afzonderlijke provincies een overeenkomst voor de duur van zeven jaar, waarin voor elk rijksdoel afrekenbare prestaties worden vastgelegd. Het Rijk stelt hiertoe voor zeven jaar financiële middelen beschikbaar.

De provincie stelt op basis van het Omgevingsplan een provinciaal meerjarenprogramma (p-MJP) op. Het p-MJP omvat de prestaties die de provincie, samen met gebiedspartners, gaat leveren om de doelen van het Rijk en de EU te realiseren. De provincie stuurt in overleg met de betrokken partners op doelbereik. De provincie wil de uitvoering van het gebiedsgerichte beleid verder versterken. Zij wil de gebiedsgerichte ontwikkelaar worden op het regionale niveau. De komende periode wordt gewerkt aan gebiedsontwikkeling; een complexe en geïntegreerde gebiedsaanpak met meer partijen. Hierbij worden ook andere functies betrokken, wordt de provinciale rol sterker operationeel en krijgt publiekprivate samenwerking als uitvoeringsinstrument een volwaardige rol.

2.6 Wettelijke Verankering van ILG in de WILG

In de WILG wordt opgenomen dat de provincie een provinciaal meerjarenprogramma voor het landelijk gebied opstelt. Daarin dient zij uit te gaan van het rijksbeleid en het provinciaal beleid ten aanzien van het landelijk gebied. De afspraken over de uitvoering worden eveneens opgenomen. De wet stelt dat het provinciaal meerjarenprogramma in ieder geval de volgende elementen dient te bevatten:

1. de bijdrage die de provincie kan leveren aan het bereiken van de rijksdoelen in concrete, meetbare termen voor de periode 2007-2013, alsmede een indicatie van deze bijdrage voor de daaropvolgende tijdvakken;
2. een nauwkeurige raming van de bijdragen van het Rijk, provincie, EU en derden;
3. de wijze waarop de voortgang van de uitvoering wordt gemonitord en geëvalueerd.

De wet gaat tevens in op de financieringsconstructie tussen Rijk en provincies en de wijze waarop het Rijk haar middelen ter beschikking stelt aan de provincies.

2.7 Werkwijze opstellen p-MJP

Naar aanleiding van een bestuurlijk overleg met provincie, gemeenten en waterschap (20 juli 2005) heeft de provincie in eerste instantie een discussiestuk geschreven waarin de doelen per thema zijn verwoord. De provincie heeft aan de hand van die discussienotitie gesprekken gevoerd met de gebiedspartners. In deze gesprekken is concreter geformuleerd wat de ambitie is, wat de operationele beleidsdoelstellingen zijn en wat een globale inschatting is van de totale kosten van deze ambitie. Daarna zijn in nauw overleg met de gemeenten, het waterschap en andere gebiedspartners de per thema opgestelde ambities doorvertaald naar de speerpuntgebieden. Daarnaast is geïnteriseerd hoeveel budget voor de komende periode beschikbaar is. Bij de confrontatie van het beschikbare bedrag met het benodigde bedrag om de ambitie te realiseren, bleek dat de kosten van de ambitie hoger waren dan het beschikbare budget en zijn er keuzes gemaakt. Tijdens deze actie, die in nauw overleg met de gebiedspartners is uitgevoerd zijn ambities naar beneden bijgesteld, zijn ambities vervallen of zijn ze in tijd naar achteren geschoven (temporiseren). Ook zijn verschillende ambities met elkaar samengevoegd.

3 Visie/beleidskader

3.1 Omgevingsplan

In het Omgevingsplan is voor provincie Flevoland het integrale omgevingsbeleid voor de periode 2006-2015 neergelegd. Het Omgevingsplan is een samenbundeling van vier wettelijke provinciale plannen: Streekplan, Milieubeleidsplan, Waterhuishoudingsplan en Provinciaal Verkeer en Vervoerplan. Het omvat tevens de hoofdlijnen van het economische, sociale en culturele beleid. In het provinciaal meerjarenprogramma (p-MJP) wordt het beleid voor het landelijk gebied, dat is geformuleerd in het nieuwe Omgevingsplan, nader geconcretiseerd en uitgewerkt. Bij uitvoering van het p-MJP is het Omgevingsplan het beleids- en prioriteringskader. De opgaven van het Omgevingsplan, en daaruit voortvloeiend van het p-MJP, zijn op hoofdlijnen in dit hoofdstuk weergegeven.

De provincie wil de vitaliteit van het landelijk gebied vergroten en de gebruiksmogelijkheden ervan meer afstemmen op de maatschappelijke behoeften. De inrichting en het gebruik zullen daardoor in bepaalde gebieden wijzigen. Dit hangt samen met schaalvergroting en verbreding in de landbouw, de groeiende ruimtevraag van de sector recreatie en toerisme, de beoogde versterking van de ecologische structuur en de noodzakelijke ingrepen in het watersysteem. Er zijn groeiende kansen voor combinaties en uitruil van functies. De strikte functiescheiding in het landelijke gebied is niet langer overal wenselijk. De provincie wil de unieke Flevolandse karakteristieken als openheid en landschappelijke en cultuurhistorische elementen behouden, onder meer door ze in te zetten als ruimtelijke kwaliteit ter versterking van nieuwe ontwikkelingen.

De natuurwaarden van Flevoland zijn groot, de grote wateren en moerasgebieden herbergen veel internationaal belangrijke soorten en ook de omvangrijke, vochtige en natte bosgebieden vormen een belangrijk onderdeel van de nationale ecologische hoofdstructuur. Door versterking van deze structuur tot een meer robuust en gedifferentieerd systeem dat karakteristiek is voor Flevoland, ontstaat een duurzame, samenhangende structuur van natuurgebieden die veel kwaliteit biedt voor mens, plant en dier.

Er zijn meer recreatieve voorzieningen nodig voor de toekomstige inwoners van Flevoland, en de provincie wil de bijdrage vergroten die het toerisme levert aan de economische ontwikkeling van Flevoland en de vitaliteit van het platteland. Flevoland ziet goede mogelijkheden om dit te combineren met de behoefte aan ruimte in de noordelijke Randstad en op de Veluwe en wil hiervoor het overleg gaan initiëren.

De door de provincie gewenste toeristisch-recreatieve ontwikkelingen zijn vooral kansrijk in en om natuurgebieden en in combinatie met goede waterkwaliteit. Versterking van natuur- en landschapsbeleving speelt daarbij een rol. Als elders binnen het Flevolandse natuursysteem een vergelijkbare of grotere verbetering wordt gerealiseerd, kan plaatselijk een verslechtering van de natuurkwaliteit acceptabel zijn (de saldobenadering). Dit biedt tevens kansen voor een robuustere structuur van de natuur en van het watersysteem. Er ontstaat ruimte voor het vasthouden en bergen van water en voor behoud en verbetering van de waterkwaliteit. De provincie ziet goede mogelijkheden voor geïntegreerde gebiedsgerichte oplossingen van deze opgaven in de vorm van verweving van functies, vooral aan de oostzijde van de provincie. Deze ontwikkelingen moeten zorgvuldig worden ingepast in het landschap.

De landbouwsector verandert in een hoog tempo. Dit uit zich in schaalvergroting, een verschuiving van activiteiten, specialisatie en intensivering en verbreding van de bedrijfsvoering. De provincie wil ruimte bieden aan deze ontwikkelingen, zodanig dat er een duurzame, vitale marktgeoriënteerde landbouwsector ontstaat, maar dat er tevens meer ruimte ontstaat voor andere functies.

Leefbaarheid in kleine kernen is een aandachtspunt. Om het voorzieningenniveau op peil te houden wordt gezocht naar combinatie van functies. Door versterking van de woonfunctie kan het draagvlak voor voorzieningen op peil blijven. Eigen initiatieven van bewoners worden gestimuleerd (bijvoorbeeld met behulp van de Leaderaanpak).

Voor het behalen van de Flevolandse klimaatdoelstelling is windenergie nog steeds van groot belang. In de toekomst kan met minder molens eenzelfde hoeveelheid of meer windenergievermogen opgewekt worden. Daarnaast wil de provincie ook inzetten op bio-energie.

De nieuwe opgaven in het landelijk gebied vragen om een nieuwe ontwikkelingsstrategie. De provincie zal samen met gebiedspartners en marktpartijen ruimtelijke ontwikkelingen stimuleren en waar nodig zelf oppakken. Noordelijk Flevoland (De Corridor, Schokland en het Voorsterbos/Zwarte Meer), De Oostrand, en OostvaardersWold zijn daarvoor aangewezen als speerpuntgebieden in het landelijk gebied van provincie Flevoland.

4 Uitvoering

De provincie en haar gebiedspartners willen gebiedsgericht aan de slag met de opgaven in het landelijk gebied. Onder regie van de provincie worden de rijks- en EU-doelen gekoppeld aan de inspanningen van gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties. In dit hoofdstuk worden de doelen belicht. Om de geformuleerde ambities te bereiken zijn operationele doelstellingen opgesteld. Een totaaloverzicht van operationele doelstellingen, kosteninschattingen en financiering is te vinden in de bijlagen van dit p-MJP.

4.1 Natuur

In korte tijd heeft de natuur in Flevoland zich ontwikkeld tot internationaal hoog gewaardeerde natuur. Bijzondere waardevol in Flevoland zijn de open wateren en kustzones, en de moerassen, zoals de Oostvaardersplassen. Deze leefgebieden zijn van belang voor de instandhouding van een groot aantal bijzondere soorten, zoals de Roerdomp, het Baardmannetje en de Lepelaar. Flevoland wil zich inspannen om deze leefgebieden in stand te houden en waar nodig te ontwikkelen. Bijzonder zijn ook de natte bosgebieden. Uniek zijn de abiotische omstandigheden (voedselrijk) en de schaal; het grootste loofbos van Nederland bevindt zich in Flevoland.

Ook vanuit recreatief medegebruik wordt de natuur in Flevoland gewaardeerd. Zowel met het oog op het spanningsveld tussen ecologische waarden en recreatieve druk als ook vooruitkijkend naar te verwachten klimaatverandering, wil Flevoland de natuur robuuster maken. Op deze wijze kan de ecologische en maatschappelijke functie van de natuur worden versterkt.

Wat willen we bereiken, wat is onze beleidsopgave?

Flevoland zet in op een robuuste en samenhangende structuur van natuurgebieden, waarin de bijzondere Flevolandse waarden in relatie tot de natte natuur, de grootschalige natuur en de belevingsnatuur kunnen worden behouden en versterkt.

4.1.1 Realisatie EHS

De Natura 2000-gebieden vormen samen met een groot deel van de binnendijkse natuurgebieden het Flevolandse deel van de nationale Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Ter versterking van de samenhang en robuustheid zijn met het Rijk afspraken gemaakt over een uitbreiding van de EHS met 1595 ha nieuwe natuur en 1125 ha robuuste verbindingen.

De robuuste verbinding tussen de Oostvaardersplassen en de Veluwe is opgenomen in de PKB-nota Ruimte. In de Nota Ruimte is aangegeven dat er een nationale ruimtelijke hoofdstructuur is, waarin gebieden en structuren zijn aangegeven die voor Nederland van grote betekenis zijn. De Robuuste Verbindingszones maken deel uit van deze nationale ruimtelijke hoofdstructuur. Het ministerie van LNV heeft eerder in de nota 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' aangegeven dat zij financieel verantwoordelijk is voor de realisatie van de Robuuste Verbindingszones voor 2020.

De minister heeft de provincie verzocht om de robuuste verbindingszone van de Oostvaardersplassen naar het Horsterwold zo snel mogelijk te realiseren en open te stellen voor konikpaarden, heckrunderen en edelherten. De robuuste verbinding door Flevoland is onderdeel van het speerpunt OostvaardersWold. Met het Rijk is afgesproken dat deze verbinding in 2014 gereed zal zijn.

De opgave voor de uitbreiding van de overige EHS in Flevoland in de periode 2007-2013 is relatief beperkt.

Naast de versterking van de EHS door de realisatie van nieuwe natuur is de opgave om de kwaliteit van de bestaande EHS te verbeteren door gerichte maatregelen en beheer. Het Rijk stelt voor de periode 2007-2013 ca.19 miljoen euro beschikbaar voor het beheer van de EHS in Flevoland. De afgesproken prestatie richt zich erop, dat hectares zo beheerd worden dat overeengekomen natuur/landschapswaarden worden ontwikkeld/bestendigd. Met het Rijk is nog overleg gaande over exacte opgave voor beheer. Het gaat in ieder geval om voortzetting van lopende overeenkomsten (bestaande natuur) en het beheer van de nieuwe natuur in de overige EHS en de robuuste verbinding.

Het beheer van de grote wateren maakt geen deel uit van het p-MJP. In het kader van de Natuurbeschermingswet worden voor die gebieden beheerplannen opgesteld. Met het rijk worden aparte afspraken gemaakt over de financiering hiervan. Naast beheer van de natuurgebieden zijn er ook afspraken over agrarisch natuurbeheer. Zie hiervoor de paragraaf: natuur buiten de EHS.

Voor het bereiken van het gewenste kwaliteitsniveau zijn maatregelen nodig gericht op het verbeteren van de abiotische milieucondities. De provincie Flevoland wil de relatie tussen de binnendijkse en buitendijkse natuur versterken. Flevoland wil dit bereiken door het creëren van nattere omstandigheden in de bos- en natuurgebieden aan de Oostrand van de provincie door middel van een systeemgerichte aanpak. De gewenste milieucondities moeten vervolgens door adequaat beheer in stand worden gehouden.

Een andere opgave is de omvorming van de eerste generatie (pionier)bos naar meer gevarieerde en duurzame bossen, dit vraagt de komende decennia een forse investering.

De bijzondere waarden van de Flevolandse natuur moeten ook beleefd kunnen worden. Daartoe wil Flevoland investeren in zogenaamde natuur/milieubelevingscentra en in projecten gericht op de natuurbeleving van inwoners en recreanten.

Alle buitendijkse wateren rond Flevoland (met uitzondering van het Nuldernauw en een deel van het Gooimeer), behoren tot het Natura 2000 netwerk. Binnendijks behoren de Oostvaardersplassen en Lepelaarplassen ook tot dit netwerk. De opgave voor deze gebieden wordt afgeleid van de instandhoudingsdoelstellingen die door het Rijk zijn vastgesteld. De noodzakelijke maatregelen worden vastgelegd in de beheerplannen die hiervoor opgesteld worden.

4.1.2 Soortenbeleid

Voor het voortbestaan van bedreigde en karakteristieke soorten moeten zowel binnen als buiten de EHS maatregelen worden getroffen. Binnen Flevoland willen we de leefomstandigheden voor soorten van moeras (incl. natte bosgebieden), grote wateren en grootschalige agrarische landschappen verbeteren. De provincie heeft een uitwerking laten maken waarin kansrijke gebieden, soorten en maatregelen zijn beschreven.

Met de Uitwerking leefgebiedenbenadering Flevoland voor soorten heeft de provincie een vastgestelde beleidstrategie voor het actief beschermen van soorten voor handen. In deze uitwerking heeft Flevoland de keuze gemaakt om bij de uitvoering van leefgebiedenprojecten de focus te leggen op vier zogenaamde parapluprojecten, te weten Waternetwerken in de Oostrand, Biodiversiteit Verbonden, Akkernatuur en het Rugstreeppaddenmanagementplan. Met de keuze voor deze

parapluprojecten zet de provincie nadrukkelijk in op het koppelen van natuurontwikkeling aan ruimtelijke ontwikkelingen.

4.1.3 Milieutekorten

Een kwalitatieve versterking van de EHS kan in Flevoland vooral worden bereikt door de aanpak van verdroging. De Flevolands aanpak van verdroging is succesvol. Meer dan 50% van de herstelmaatregelen is reeds doorgevoerd en daarmee is 46% van het verdroogde gebied hydrologisch hersteld. De resterende verdroogde gebieden zijn aangegeven op een TOP-lijst.

Concreet zal in de periode 2007-2013 een 16-tal antiverdrogingsprojecten worden uitgevoerd. Hierbij gaat het om circa 1500 ha. In deze gebieden zal volgens een systeemgerichte verdrogingsaanpak 100% herstel worden bereikt binnen de randvoorwaarden van Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en Kaderrichtlijn Water (KRW). De provincie en het waterschap hebben samen met de terreinbeheerders een overzicht gemaakt van alle maatregelen die voor 2013 uitvoerbaar zijn. Voor een aantal gebieden of maatregelen is nader onderzoek nodig om uit te zoeken welke maatregelen het meest effectief zijn en wat de consequenties zijn voor andere gebruiksfuncties in de omgeving. De maatregelen en het beheer zullen in een integraal afwegingsproces voor natuurdoelen, waternatuur en het waterbeheer worden vastgesteld (GGOR). Provincie, waterschap en terreinbeheerders nemen in principe elk een gelijkwaardig deel van de kosten van de betreffende projecten voor hun rekening. Het waterschap hanteert daarbij de voorwaarde dat het project bijdraagt aan de KRW- en NBW-opgave omdat Flevoland al ver voor ligt in het oplossen van de milieutekortenproblematiek.

Naast de aanpak van verdroging is in Flevoland ook het opheffen van versnippering van belang voor het versterken van de samenhang in natuurgebieden. Ontsnipperingsmaatregelen zijn bijvoorbeeld ecoducten en faunatunnels. In het Rijks Meerjarenprogramma Ontsnippering is voor Flevoland een aantal knelpunten benoemd. Belangrijkste knelpunt is gekoppeld aan de robuuste verbinding tussen de Oostvaardersplassen en de Veluwe. Het Rijk neemt het voorstel van de provincie, voor het al in de eerste ILG-periode aanpakken van knelpunt FI-1 (Vaartplas), niet over. Het Rijk stelt voor, op basis van de voortgang van de robuuste verbinding, bij de evaluatie van het MJPO in te bezien of, vooruitlopend op de tweede ILG-periode, aanvullende afspraken kunnen worden gemaakt over de aanpak van dit knelpunt.

Flevoland vindt het van belang dat ook de versnippering van de natuur aan de Oostrand van Flevoland wordt aangepakt. In de ontwikkeling naar een robuust complex moeten barrières worden opgeheven en ecologische verbindingen worden gelegd waar de bosrand op dit moment niet aansluit.

4.1.4 Natuur buiten de EHS

Ook het agrarisch cultuurlandschap in Flevoland is van belang voor de instandhouding en ontwikkeling van bijzondere natuurwaarden, op provinciaal en ook nationaal niveau. De grauwe kiekendief bijvoorbeeld komt na Groningen in Flevoland het meest voor, en ook de rugstreeppad komt vooral voor in het agrarisch gebied. Verschillende maatregelen kunnen de natuurwaarden van het agrarisch gebied versterken en tegelijkertijd bijdragen aan vermindering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (bijvoorbeeld door middel van functionele agro-biodiversiteit), de kwaliteit van het landschap, de kwaliteit en kwantiteit van oppervlaktewater en de recreatieve gebruiksmogelijkheden. Het gaat dan om de duurzame, natuurvriendelijke inrichting van sloten en oevers, akkerranden, poelen, landschapselementen zoals erf- en wegbeplantingen en ecologische

verbindingen en om aangepast beheer op agrarische gronden, wegbermen, dijken, dorpsbossen en overige groenstructuren.

Flevoland zal meer samenhang brengen in het beheer van natuur en landschap (buiten de EHS). Voor agrarisch natuurbeheer wordt gewerkt met collectieve beheerplannen waarbij de agrarische natuurverenigingen een plan opstellen waarin natuurdoelen en de concrete uitwerking naar beheer worden beschreven. Deze plannen vormen een uitwerking van het natuurbeheerplan en richten zich op akker- en weidevogels en de opvang van overwinterende ganzen. Voor zover mogelijk worden bij de uitvoering instrumenten als agrarisch natuurbeheer en soortenbescherming gecombineerd.

Voor overwinterende ganzen zijn twee foerageergebieden aangewezen. Boeren in deze gebieden kunnen gezamenlijk subsidie aanvragen voor het beheer van deze gebieden, waardoor schade aan landbouwgewassen elders in de provincie wordt beperkt.

4.2 Recreatie en Toerisme

Flevoland wil de toeristisch recreatieve mogelijkheden beter benutten. De recreatieve voorzieningen moeten goed aansluiten op de veranderende wensen van de inwoners van Flevoland en aantrekkingskracht hebben op de toeristische markt. Tegelijk wil Flevoland de werkgelegenheid en de economische positie van de toeristische branche versterken.

Flevoland zet zich bij recreatie en toerisme actief in op twee thema's:

1. Recreatieve voorzieningen
2. Recreatieve routes

Wat willen we bereiken, wat is de beleidsopgave?

Het ontwikkelen van een vitale en duurzame sector recreatie en toerisme met aandacht voor het 'streekeigene van Flevoland' zodat de werkgelegenheid in deze sector in de periode 2007-2013 groeit. Het stimuleren en ruimte geven aan voorzieningen voor de eigen bevolking, het bevorderen van toerisme voor werkgelegenheid en het accommoderen van een deel van de recreatieve behoefte vanuit de Randstad.

4.2.1 Recreatieve voorzieningen

Het toeristisch recreatief product draagt in belangrijke mate bij aan het woon-, werk-, en leefklimaat. In heel Nederland is meer ruimte nodig voor leisure activiteiten. Voor met name de Veluwe en de Noord- en Oostvleugel van de Randstad kan Flevoland opvang en ontwikkel ruimte bieden. Door de centrale ligging van Flevoland en goede bereikbaarheid ontstaan volop mogelijkheden om aantrekkelijke recreatieve voorzieningen te realiseren; dit met behoud van landschappelijke kwaliteit en ontwikkeling van natuur.

De concurrentiekracht van Flevoland als vakantiebestemming zal worden versterkt door de ontwikkeling van nieuwe toeristische voorzieningen en activiteiten, goede en veilige routes, aantrekkelijk en veilig vaarwater, attractieve stranden en bossen, toegankelijke natuurgebieden en vergroting van de belevingswaarde van Flevoland voor de recreant. De inzet is vooral gericht op verbetering van dagrecreatieve voorzieningen nabij kernen. Vanwege de kwetsbaarheid van de natuur- en landschapswaarden is het zaak om de voorzieningen zoveel mogelijk te concentreren. Voor het behoud van de kwaliteit van het open landschap is daarbij zorgvuldige inpassing en vormgeving cruciaal.

De randmeren vormen een belangrijk recreatief gebied voor zowel Flevoland als de aangrenzende regio's op het 'oude' land. De provincie ziet met name in de oostelijke randzone belangrijke kansen voor verdere ontwikkeling van dagrecreatie, verblijfsrecreatie en waterrecreatie.

4.2.2 Recreatieve routes

Het rijksbeleid voor de Landelijke routestructuren voor fietsen, wandelen en varen is met ingang van 2007 gedecentraliseerd naar de provincies. In het kader van het p-MJP zijn er mogelijkheden voor de verbetering van de landelijke fiets-, wandel en vaar routes en de promotie daarvan via de Landelijke Platforms.

De provincie wil de landelijke vaarroutes verbeteren door de openingstijden te vergroten. Daartoe wil zij de bruggen en sluizen op afstand bedienbaar maken. Voorts zijn er mogelijkheden voor het aanleggen en beheren van boerenlandroutes ten behoeve van agrarische ondernemers.

Naast de Landelijke fiets- en wandelpaden wil de provincie ook het fietsen en wandelen op de regionale routes aantrekkelijker maken. Dit kan zowel de infrastructuur en de bewegwijzering betreffen als overige aspecten die de beleving vergroten. Een voorbeeld hiervan is de introductie van GPS Fietsroutes. Samen met de gebiedspartners heeft de provincie is een integraal en provinciebreed Fietsplan opgesteld. (voetnoot: De financiering van de regionale fiets-, wandel- en vaarroutes loopt via de maatregel recreatieve voorzieningen).

4.3 Landschap

Het Flevolandse landschap heeft een geheel eigen karakter dat sterk afwijkt van landschappen elders in Nederland; het is op de tekentafel ontworpen. In internationaal opzicht is dit man-made landschap zeer bijzonder. Typerend zijn onder andere het patroon van de infrastructuur met begeleidende beplanting, de dijken, de vaarten, de gemalen, de regelmatige verkaveling, de erfbeplanting en de openheid. De voormalige eilanden uit de tijd van de Zuiderzee (Urk, Schokland en Kraggenburg) creëren een unieke tegenstelling tussen oud en nieuw land. Niet voor niets is de Noordoostpolder op de Belvedèrelijst geplaatst en is voorgesteld deze polder voor te dragen voor de Werelderfgoedlijst. Het voormalig eiland Schokland is erkend als Unesco werelderfgoed, hieronder wordt verstaan een cultureel en natuurlijk erfgoed dat behouden dient te worden voor de mensheid vanwege unieke universele waarde.

Naast Noordoostpolder en Urk ligt in Flevoland nog een Belvédèregebied: het Rivierduingebied bij Swifterbant. Ook dit gebied is tevens geplaatst op de voorlopige lijst van werelderfgoed. Het Zwarte Meer, inclusief de Zwartemeerdijk, maakt onderdeel uit van het Nationaal Landschap IJsseldelta. Verder kennen we in Flevoland geen andere Nationale Landschappen.

Wat willen we bereiken, wat is de beleidsopgave?

Flevoland wil het 'man-made' landschap van de polder bewaren door de kennis erover te vergroten, en door de essentiële elementen en karakteristieken te behouden en te herstellen, door voort te bouwen op het unieke landschapsconcept en door nieuwe ontwikkelingen in te passen.

4.3.1 Versterken landschappelijke kwaliteit

Kenmerkend voor het landschap in de drie polders zijn de erfbeplantingen en de beplantingen langs wegen en vaarten. Deze landschapselementen bieden oriëntatie, structuur en beschutting aan de grote ruimte. Zij zorgen voor de menselijke maat en identiteit van het landschap. Daarnaast fungeert de beplanting als een doorgaande verbinding of 'stapsteen' voor flora en fauna. Behoud en verdere ontwikkeling zijn daarom van groot belang.

Om de identiteit en herkenbaarheid van het Flevolandse landschap te vergroten en een goede ruimtelijke structuur te bieden voor nieuwe ontwikkelingen, is het nodig om de kenmerkende structurerende elementen van het Flevolandse landschap te behouden en verder te ontwikkelen. De komende decennia zal in de wegbeplantingen een groot deel van de oorspronkelijke snelgroeiende bomen moeten worden vervangen. De aangeplante populieren en wilgen bereiken de komende decennia hun maximale levensduur en een aantal iepen moet vervangen worden omdat ze ziek zijn. Flevoland 78 kilometer weg met wegbeplanting. Ook zullen de erfbeplantingen, die als groene eilanden in open agrarische gebieden liggen, worden hersteld. Het gaat om ongeveer 400 boerenerven.

Belangrijk is ook het vergroten van kennis over het unieke Flevolandse landschap en haar ontstaansgeschiedenis, zowel bij mensen die in Flevoland wonen als die hier werken en recreëren. Uit onderzoek blijkt dat met meer kennis van het landschap de waardering voor het landschap toeneemt. Bewustwording staat dan ook centraal in de voorlichtingsprojecten, gericht op uiteenlopende doelgroepen.

4.3.2 Cultuurhistorie en archeologie

De provincie herbergt een aantal cultuurhistorisch waardevolle gebieden en elementen die ouder zijn dan de polders zelf: de voormalige eilanden Schokland, Urk en Kraggenburg. Andere cultuurhistorische monumenten zijn van meer recente datum, dijken, sluizen en stuwen, gemalen, werkeilanden en de speciaal voor het nieuwe land ontworpen boerderijtypen. Ook sommige stedenbouwkundige ontwerpen zijn cultuurhistorisch waardevol zoals het ontwerp van het dorp Nagele, dat een voorbeeld is van de stroming 'het Nieuwe Bouwen'.

De oudste cultuurwaarden in Flevoland zijn de archeologische waarden, sporen die door vroegere bewoners in de bodem zijn achtergelaten. Internationaal gezien is hier sprake van unieke waarden, de Swifterbantcultuur. Deze wordt aangetroffen in de noord-oosthoek van Oostelijk Flevoland. Andere archeologische waardevolle relict en gebieden, zijn de restanten van scheepswrakken uit de perioden dat het huidige Flevoland nog Zuiderzee was, het Rivierduingebied Swifterbant, Schokland en omgeving, Urk en omgeving, de Kuinderschans en omgeving en Kuinderburchten.

In het archeologiebeleid maakt de provincie een onderscheid in Provinciaal Archeologische en Aardkundige Kerngebieden (PARK'en), archeologische aandachtsgebieden en de Top-10 archeologische locaties. In de PARK-en wordt integrale instandhouding van de archeologische waarden nagestreefd, in samenhang met aardkundige en landschappelijke waarden. Indien mogelijk en noodzakelijk neemt Flevoland in deze gebieden maatregelen om de achteruitgang in kwaliteit te stoppen of te vertragen. Ook wordt gezocht naar kansen voor de ontwikkeling van recreatie, toerisme en landschap.

Flevoland telt op dit moment vijf grote landschapskunstwerken een zesde is in aantocht (Exposure van Antony Gormley op de Markerwaarddijk). Landschapskunst blijft ook in de toekomst van belang.

Er zijn kansen voor het vergroten van de beleefbaarheid van archeologie en cultuurhistorie op knooppunten van routes, door en het toegankelijk maken van cultuurhistorische objecten, archeologische monumenten en/of landschapskunst of door reconstructie.

4.4 Landbouw

Voedselproductie was één van de belangrijkste drijfveren van het Zuiderzeeproject. Daarom is ook nu nog de landbouw van grote betekenis voor de vitaliteit van het Flevolandse platteland. De land- en tuinbouwsector in Flevoland is een belangrijke economische factor. Ongeveer 10% van de Flevolandse beroepsbevolking vindt in de sector zijn bestaan. Het geliberaliseerde EU-landbouwbeleid zal enerzijds tot gevolg hebben dat veel ondernemers hun bedrijf beëindigen. Anderzijds zullen ondernemers hun bedrijfsvoering optimaliseren om de nodige concurrentiekracht te behouden en verder uit te bouwen. Ook de effecten van het mest- en mineralenbeleid en de Kaderrichtlijn Water spelen een belangrijke rol bij een goed perspectief voor agrarische bedrijven.

Naar verwachting zal een verschuiving optreden van akkerbouw naar veehouderij en een verbreding van de bedrijfsvoering zoals verwerking van agrarische producten, het telen van energie- of non-food-gewassen, mestvergistings, windenergie, recreatie en toerisme of een nevenfunctie buiten het bedrijf.

Wat willen we bereiken, wat is de beleidsopgave?

Flevoland zet in op de verdere ontwikkeling van een breed assortiment marktgevraagde land- en tuinbouwproducten. Flevoland wil een vooraanstaande rol spelen bij de innovatie van productie en verwerking van agrarische producten. De landbouw in Flevoland is duurzaam, heeft perspectief en wordt maatschappelijk gewaardeerd.

De komende jaren blijven de bestaande concentratiegebieden voor glastuinbouw gehandhaafd, zodat vestiging van glastuinbouwbedrijven daar mogelijk blijft.

Het bereiken van deze doelstellingen hangt voor een belangrijk deel af van de ondernemers zelf. De provincie en haar gebiedspartners laten nieuwe ontwikkelingen over aan de markt en het bedrijfsleven, maar willen wel een rol spelen in het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen deze ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Enerzijds is dit door ruimtelijke ingrepen en (kavelruil)processen te faciliteren, anderzijds door innovaties en pilots te stimuleren en te ondersteunen. In de volgende genoemde operationele doelstellingen geeft Flevoland aan waaraan zij een bijdrage wil leveren en/of waarvoor ze zich (eind)verantwoordelijk voelt.

4.4.1 Verbeteren ruimtelijke structuur

Als gevolg van de ontwikkelingen in de landbouw zal in 2015 slechts de helft van de oorspronkelijk uitgegeven bedrijven als zelfstandig bedrijf worden geëxploiteerd. De vrijgekomen gronden zullen voor het belangrijkste deel door andere bedrijven worden overgenomen. Door schaalvergroting en bedrijfsbeëindiging is op steeds meer bedrijven 'land op afstand' in gebruik. Dit zal de komende jaren verder toenemen. De kwaliteit van de infrastructuur is in hoge mate bepalend hoe deze grote en efficiënt werkende bedrijven hun concurrentie positie kunnen behouden. Verwacht wordt dat het agrarisch bedrijfsleven het initiatief zal nemen voor vrijwillige ruilconstructies en indien nodig wil investeren in fysieke verbetering van de kavelstructuur. Hierbij is niet alleen een efficiëntere bedrijfsvoering aan de orde, maar ook een bijdrage aan doelen op het gebied van landschap, dierenwelzijn en water.

4.4.2 Stimuleren concurrentiekracht en duurzame landbouw

De landbouw in Flevoland heeft zich door de gunstige fysieke omstandigheden goed kunnen ontwikkelen. Nieuwe landbouwtechnieken en landbouwinnovaties hebben geleid tot een vergroting van de schaal en intensiteit van de productie. De aanwezige kennisinstellingen hebben daaraan een belangrijke bijdrage geleverd. Naast het vergroten en intensiveren van de productie is er de laatste jaren een ontwikkeling naar een meer duurzame landbouw waarin eco-efficiënt wordt geproduceerd. Gelet op de toenemende druk op het milieu en de ruimte moet deze ontwikkeling worden doorgezet.

Het agrarisch bedrijfsleven zal worden gestimuleerd projecten aan te dragen die zijn gericht op (een of meer van) de volgende doelstellingen:

- Verbetering van de bedrijfsstructuur
- Verbetering en omschakeling van de productie naar biologische landbouw
- Instandhouding en verbetering van het natuurlijke milieu
- Bevordering van diversificatie

Bij de instandhouding en verbetering van het natuurlijk milieu is de bodemstructuur en – vruchtbaarheid een punt van zorg. In Flevoland zijn momenteel enkele projecten gericht op duurzaam bodemgebruik in uitvoering. De biologische landbouw is koploper op het gebied van duurzaam bodemgebruik en levert een belangrijke bijdrage aan de verduurzaming van het landelijke gebied. Verdere ontwikkeling van ervaring en expertise op het gebied van duurzaam bodemgebruik binnen deze tak moet worden ondersteund.

In Flevoland is een pilot-project functionele agrobiodiversiteit (randenbeheer), voorbereid die in de programmaperiode wordt uitgevoerd. Gestreefd wordt naar agrarische bedrijven die minder afhankelijk zijn van gewasbeschermingsmiddelen, natuurlijke vijanden inschakelen bij plaag- en ziekteonderdrukking, de bodemvruchtbaarheid vergroten door gebruik te maken van natuurlijke processen en de natuurlijke omgeving versterken.

4.5 Water

De doelen van het waterbeleid zijn gericht op waterkwantiteit (het voorkomen van overlast door overschot of tekort aan water) en de waterkwaliteit (gericht op een goede ecologische toestand van alle Flevolandse wateren). Deze doelen wil Flevoland bereiken door ontwikkeling en behoud van duurzame en robuuste watersystemen met inbegrip van het grondwater, zodat een verantwoord gebruik van water gegarandeerd blijft. Er wordt gebruik gemaakt van de kansen die de watersystemen bieden voor verschillende functies.

De waterdoelen hebben een relatief verre planhorizon: 2015 tot 2050. Bij het definiëren van maatregelen en benodigde middelen is uitgegaan van een fasering in de tijd. Om de doelen te halen is het van belang dat subsidies ook al de komende jaren ingezet kunnen worden. Indien dat niet gebeurt, kunnen de doelen slechts met onevenredige inspanning en kosten of helemaal niet meer gehaald worden (bijvoorbeeld waterkwaliteitsverbeteringen vereisen een relatief lange plan- en uitvoeringsperiode) en worden kansen gemist (bijvoorbeeld gebiedsontwikkeling vindt plaats zonder dat wateroverlast wordt meegenomen). Bovendien kan de ontwikkeling van een duurzaam en robuust watersysteem niet vroeg genoeg starten. De stimuleringsprojecten, gericht op waterkwaliteit, zullen vanaf 2007 worden uitgevoerd. De overige operationele doelstellingen onder het thema water (natuurvriendelijke oevers en de NBW-opgave) zullen wachten op de Rijksgelden die in een tweede tranche specifiek voor waterdoelstellingen beschikbaar worden gesteld (de synergiegelden). Op dat moment zullen concrete projecten worden geformuleerd, ook in samenhang met gemeentelijke

inspanningen op het gebied van waterbeheer binnen de bebouwde kom. In het kader van dit stedelijk waterbeheer moet binnen het Waterschap Zuiderzeeland nog nadere besluitvorming plaatsvinden

Wat willen we bereiken, wat is de beleidsopgave?

Een robuust watersysteem met oppervlaktewater dat voldoet aan de Kader Richtlijn Water in 2027, voor zowel ecologische als chemische doelstellingen.

4.5.1 Kaderrichtlijn Water

Het doel van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is om in het jaar 2027 een goede toestand van het grond- en oppervlaktewater te bereiken tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten. De daadwerkelijke waterkwaliteitsdoelen worden per watersysteem afgeleid waarbij de potentie van het systeem centraal staat. Potentieel waardevolle gebieden zullen hogere doelstellingen gaan kennen. Een maatschappelijke afweging is onderdeel van het proces om doelstellingen te bepalen. In Flevoland levert dit een mogelijke spanning op tussen de gewenste economische en ruimtelijke ontwikkeling en het stand-still principe, de randvoorwaarde dat de waterkwaliteit in geen geval mag verslechteren. Vooruitlopend op de nieuwe doelen stimuleert Flevoland het terugdringen van emissies van zware metalen, gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten.

4.5.2 Natuurvriendelijke oevers

Het watersysteem van de polder is bij het ontwerp zo veel mogelijk toegesneden op een optimale benutting van landbouwgronden. Het huidige watersysteem voldoet niet aan de toekomstige ecologische eisen en de eisen in het kader van de klimaatverandering. Een deel van de oevers van de sloten, tochten en de vaarten in de polder zullen duurzaam en/of natuurvriendelijk moeten worden ingericht om doelstellingen te kunnen halen. Ofschoon deze doelstellingen nog moeten worden vastgesteld (Kaderrichtlijn Water) is het zaak om nu al met maatregelen te starten. Deze maatregelen zijn opgenomen in het OPF. De uitvoering is onderdeel van het maatregelenpakket voor het NBW van het waterschap Zuiderzeeland. Een dergelijke herinrichting vereist een lange plan- en uitvoeringsperiode. De inrichting van natuurvriendelijke oevers is in Flevoland de komende jaren actueel omdat een deel van de huidige oeverbeschermingen aan vervanging toe zijn. De grondverwerving die hiermee gepaard moet gaan (de benodigde grond is vaak van particulieren) is een belangrijk punt van aandacht.

4.5.3 WB21/wateropgave

Bij het ontwerp van de polders ging men ervan uit dat door bodemdaling de kans op wateroverlast toe zou nemen tot gemiddeld 1/80 jaar. De provincie en haar gebiedspartners vinden dat aan dit uitgangspunt vastgehouden dient te worden, ook als door klimaatverandering de extreme regenval groter wordt dan oorspronkelijk gedacht werd. Naast dit gemiddelde beschermingsniveau mag nergens een grotere inundatiekans optreden dan 1/50 per jaar. Door de bescherming tegen wateroverlast te handhaven wil Flevoland in de toekomst het agrarisch gebied zoveel mogelijk geschikt houden voor alle agrarische functies.

Het grootste gedeelte van Flevoland is nu al tot 2050 (dus rekening houdend met klimaatverandering) voldoende beschermd tegen wateroverlast. Enkele laaggelegen gebieden voldoen echter op termijn niet meer aan de norm. Deze gebieden met een te hoge kans op wateroverlast liggen ten noordwesten van Emmeloord, ten noordwesten van Schokland en bij Almere. Hier zal onder andere meer ruimte voor water gezocht worden.

Het waterschap heeft geïnventariseerd in hoeverre de afzonderlijke peilgebieden van de gehele provincie in 2005, in 2015 en in 2050 voldoen aan de normen. Ook is er inzicht in de locaties waar op de middellange termijn (2015) en de lange termijn (2050) wateroverlast optreedt (de lokale wateropgave). De wateropgave zal gebiedsgericht worden opgelost.

4.6 Leefbaarheid

Het platteland van Flevoland is er voor gemaakt om goed te kunnen leven en werken. Het ontwerp van de IJsselmeerpolders was primair gericht op een hoogwaardige agrarische structuur. De landbouw werd gezien als de belangrijkste economische drager voor de Polders. De voorzieningen voor de plattelandsbevolking zijn vooral in de Noordoostpolder ondergebracht in aantal kleine kernen die goed verspreid liggen over de Polder.

In de Noordoostpolder, en in mindere mate in Oostelijk Flevoland is leefbaarheid van kleine kernen een aandachtspunt. Versterking van de woonfunctie kan het draagvlak voor basisvoorzieningen in stand houden. Verder zijn combinaties van voorzieningen een mogelijkheid om het voorzieningenniveau op een basisniveau in stand te houden. Voorzieningen als bibliotheken en dorpshuizen kunnen een centrale rol vervullen in de totstandkoming van deels innovatieve arrangementen. Eigen initiatieven van bewoners van de kleine kernen spelen ook een belangrijke rol bij de versterking van de leefbaarheid van het landelijk gebied.

Wat willen we bereiken, wat is de beleidsopgave?

Flevoland zet in op een platteland waar bewoners zich thuis voelen en waar de sociale en economische vitaliteit is gewaarborgd.

4.6.1 Kleinschalige economische activiteiten

Wij stimuleren de diversificatie naar niet-agrarische activiteiten op agrarische bedrijven, gericht op het genereren van aanvullende of alternatieve inkomstenbronnen uit niet-agrarische activiteiten. Dit draagt bij aan een multifunctioneel gebruik van het platteland door meer en nieuwe activiteiten. Ook draagt het bij aan de verbreding van de economische basis van het agrarisch bedrijf en daarmee van de plattelandseconomie. Ook stimuleren wij de oprichting van nieuwe of de ontwikkeling van bestaande economische bedrijvigheid, niet zijnde landbouwbedrijvigheid, op het platteland met het doel ondernemerschap te bevorderen en het economisch weefsel te ontwikkelen. Speciale aandacht gaat uit naar hernieuwbare energie.

4.6.2 Stimuleren basisvoorzieningen voor de economie en de plattelandsbevolking

Wij willen de basisvoorzieningen op het platteland verbeteren door het ondersteunen van instanties, organisaties en samenwerkingsverbanden die basiszorg aanbieden voor de plattelandseconomie en bevolking. Een goed niveau van basisvoorzieningen draagt bij aan de sociale cohesie en leefbaarheid, versterkt de sociaal-economische structuur en draagt bij aan het voorkomen van de (verdere) bevolkingsafname van het platteland. Speciale aandacht gaat uit naar hernieuwbare energie en breedband.

4.6.3 Dorpsvernieuwing en -ontwikkeling

Als laatste willen wij de ruimtelijke fysieke kwaliteit verbeteren van de dorpen, met als doel woon-, werk- en leefklimaat te versterken.

4.7 Milieu

Voor inwoners en bedrijven is een schone, veilige en aantrekkelijke leefomgeving belangrijk. De opgave is om de schone en innovatieve voorsprong die Flevoland heeft te behouden en spaarzaam met de milieuruimte om te gaan. Hierbij speelt het begrip 'ontkoppeling' een rol. Van ontkoppeling is sprake wanneer de economie harder groeit dan de milieudruk toeneemt. Absolute ontkoppeling wordt bereikt als de milieudruk bij economische groei zelfs in absolute zin afneemt. Flevoland legt deze autonoom optredende ontkoppelingontwikkeling vast als ambitieniveau, waarmee wordt uitgesproken dat een mindere mate van ontkoppeling niet wordt geaccepteerd. Bovenop de autonoom optredende ontwikkeling zijn voor de thema's vermessing, klimaat en ruimtegebruik aanvullende provinciale maatregelen nodig om aan wettelijke grenswaarden en gewenste kwaliteitsniveaus te voldoen.

Wat willen we bereiken, wat is de beleidsopgave?

Flevoland wil dat de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie in 2013 voorziet in minimaal 60% van de totale Flevolandse energiebehoefte (exclusief energiegebruik voor transport). Op termijn wil PS naar een volledige duurzame energiehuishouding.

Vanaf 2014 worden ontwikkelingen in Flevoland getoetst op duurzaam bodemgebruik.

4.7.1 Duurzame energie

Klimaatverandering is een wereldwijd probleem en heeft onder andere gevolgen voor het waterbeheer, de landbouw en de ecologie. Flevoland heeft niet alleen een verantwoordelijkheid om deze effecten te beperken, maar ook om erop te anticiperen. Flevoland wil de emissies die samenhangen met het fossiele energiegebruik (CO₂) verminderen door beperking van het energiegebruik te stimuleren en de opwekking van duurzame energie en het schoon en efficiënt produceren van energie te stimuleren.

Flevoland loopt in Nederland voorop met het opwekken van duurzame energie en wil deze positie behouden. De huidige windturbines kunnen een maximaal vermogen van circa 600MW leveren. De komende jaren zal door de realisatie van de windparken Zuidlob, windkoepel Noordoostpolder en de Sternweg het vermogen groeien naar 1200 MW. In de periode daarna zal een verdere groei worden gerealiseerd van circa 25% door het herstructureren van bestaande windturbines. Ook wordt zodoende een landschappelijke kwaliteitsslag gerealiseerd doordat het aantal windturbines wordt teruggebracht van 700 naar plusminus 350. Vanuit de exploitatie van de nieuwe opgeschaalde windmolens zal een jaarlijkse bijdrage aan gebiedsgerichte projecten worden geleverd. Deze projecten kunnen een bijdrage leveren aan de natuurontwikkeling, de landschappelijke of recreatieve kwaliteit of de vitaliteit van het landelijke gebied. Ingeschat wordt dat de totale bijdrage vanuit windenergie in de programmaperiode 2007-2013 naar schatting € 2,7 miljoen kan bedragen.

Daadwerkelijke realisatie van de plannen op korte termijn is sterk afhankelijk van de nieuwe subsidieregeling m.b.t. duurzame energie. Ook biomassa kan, naast windenergie, een rol spelen bij het realiseren van een duurzame energievoorziening in Flevoland. In het landelijk gebied kunnen bijvoorbeeld reststromen uit natuurbeheer als biomassa worden ingezet in warmte/krachtinstallaties. Daarnaast is de verwerking van restproducten uit de landbouw tot bio-energie ook in Flevoland een potentiële groeimarkt. Op veel plaatsen in Flevoland worden al installaties ingezet die zowel warmte als elektriciteit opwekken. Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de warmte ook daadwerkelijk wordt

benut. Flevoland is voorstander van ontwikkelingen zoals de gesloten kas en de kas als energieleverancier. Ontwikkelingen worden in nauwe samenwerking met de land- en tuinbouwsector nauwlettend gevolgd. Daarbij treedt vanuit de sector ook bewustwording op om bij toekomstige investeringsmomenten tijdig over te kunnen stappen op vormen van duurzame energie.

De (nationale) subsidieregeling op het gebied van duurzame energie (SDE) is aanzienlijk verschaald ten opzicht van haar voorganger. In het licht van de ambitie van PS om de energievoorziening volledig te verduurzamen, wordt samen met gemeenten en het waterschap de haalbaarheid onderzocht van een Duurzaam Energie- en Ontwikkelingsbedrijf Flevoland (DE-on). Daarmee kan een aanjager ontstaan voor de gewenste verduurzaming én van de regionale economie. In combinatie met de subsidiemogelijkheden die het p-MJP thans biedt op het gebied van duurzame energie kan dat zorgen voor een versnelling van de verduurzaming van de energiehuishouding in de land- en tuinbouwsector en in het landelijk gebied.

4.7.2 Bodem

De provincie streeft naar een meer duurzaam gebruik van de bodem en wil daarom dat bodem duidelijk (dus integraal) terugkomt in afwegingsprocessen en besluitvorming rond ruimtelijke vraagstukken. De bodem zou integraal deel moeten uitmaken van ideeën en overwegingen die leiden tot ruimtelijke ontwikkelingen. Daar is een aantal randvoorwaarden aan te verbinden. Zo wil de provincie dat de bodem geen belemmering vormt daar waar kansen liggen om de bestaande kwaliteiten en waarden te behouden of te versterken. Andersom wil de provincie dat ruimtelijke ontwikkelingen het economisch gebruik van de bodem niet onnodig frustreren (benutting) en bestaande kwaliteiten en waarden niet zomaar aantasten (bescherming). Wij zullen een visie duurzaam bodemgebruik en een bodeminformatiesysteem ontwikkelen.

4.8 Leaderaanpak

Het doel van de Leaderaanpak is het ontwikkelen en het vernieuwen van het landelijk gebied in sociaal en economische zin. Hierbij wordt veel waarde gehecht aan samenwerking en het versterken van het organisatievermogen van de lokale gemeenschap. De Leaderaanpak kenmerkt zich door een zevental begrippen. Projecten zijn vernieuwend, experimenteel, hebben een laboratoriumfunctie, zijn gericht op samenwerking, dragen ervaringen over, zijn kleinschalig en de initiatieven komen van onderaf (bottom-up). De Leaderaanpak draagt bij aan de inhoudelijke doelstellingen van de assen 1, 2 en 3 van het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP2).

Ook in het p-MJP kan de Leaderaanpak op de verschillende doelstellingen worden toegepast. Gelet op de Leaderwerkwijze kan niet vooraf een programmering van de Leadermiddelen over de beleidsopgaven worden gemaakt. Flevoland heeft voor de Leaderaanpak minimaal € 4mln gekregen vanuit het POP2. Over de voorwaarden van de Leaderaanpak wordt verwezen naar het POP2-document. Om de Leaderaanpak goed te kunnen laten functioneren, moet er voldoende ondersteuning en aansturing zijn op de projecten. Deze specifiek aan Leader gekoppelde kosten, de Technische Bijstand, zet Flevoland in voor acties op het gebied van het plattelandsnetwerk, communicatie en evaluatie.

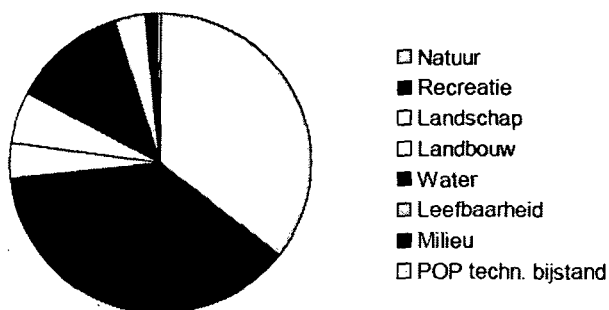
5 Financiering

Het p-MJP is in nauw overleg met de gebiedspartners opgesteld; De belangrijkste financieringsbronnen binnen opgenomen waarvan ILG (Rijk), EU (POP2) en provincie de belangrijkste zijn. Met de gebiedspartners is overeen gekomen dat met het p-MJP een intentie wordt uitgesproken over de opgenomen operationele doelstellingen en de daaraan gekoppelde financiële afspraken. Het is dan ook mogelijk, om in overleg met betrokkenen, het p-MJP aan te passen wanneer de om-standigheden dit vereisen.

Binnen het p-MJP bestaat de ambitie om de komende jaren € 135 miljoen te investeren in het landelijk gebied, exclusief de bijdragen van de gebiedspartners. Van het Rijk komt een bijdrage van ruim € 90 miljoenen van de EU ruim € 23 miljoen. Voor de financiering van de in het p-MJP genoemde operationele doelstellingen is een substantiële provinciale cofinanciering nodig; momenteel is bijna € 19 miljoen gedekt in de huidige begroting.

Rijk en EU sturen op thema's. Uitvoering van het beleid voor het landelijk gebied vindt echter gebiedsgericht plaats. Daarom worden beide invalshoeken gebruikt in dit p-MJP.

Geschatte kosten per thema

Ongeveer 35 % van het geld voor het landelijk gebied is geprogrammeerd voor investeringen in natuur. De aanleg van de robuuste ecologische verbinding OostvaardersWold is hiervan het grootste project. De ambitie voor het thema recreatie is ongeveer 40% van het totaal, namelijk € 85 miljoen. De ambitie voor het thema milieu is het laagst, daar is voor de komende 7 jaar niet meer dan € 3 miljoen geprogrammeerd.

De thematische opgaven voor Flevoland zullen voor het grootste deel worden uitgevoerd in de speerpuntgebieden door middel van integrale projecten.

6 Organisatie

6.1 Gebiedsgericht werken

In het Omgevingsplan 2006-2015 worden in het landelijk gebied 4 verschillende speerpuntgebieden voorgesteld, waarin diverse deelopgaven worden gecombineerd. Vervolgens is bij de start van het programma in 2007 een externe organisatie voorgesteld voor het gebiedsgericht werken in de volgende gebieden:

- Noordelijk Flevoland
- West-Oost as
- Oostrand Oostelijk en Zuidelijk Flevoland
- OostvaardersWold

Per gebied zou een overleg plaatsvinden zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau. Uiteindelijk zijn er drie overleggen tot stand gekomen voor drie gebieden, waarbij de West-Oost as en de Oostrand / Zuidelijk Flevoland samen zijn gevoegd. Voor elk gebied was er binnen de provinciale organisatie een gebiedsmanager aangesteld. Deze had een coördinerende taak.

Naar aanleiding van de gesprekken die de Commissie Hendriks (visitatie ILG) in december 2008 had in Flevoland, is besloten het gebiedsgericht werken anders vorm te geven. Met namen de gemeenten waren van mening dat de huidige samenwerking in drie gebieden onvoldoende succesvol is. Vandaar dat is besloten deze overlegstructuur te beëindigen.

Om het partnerschap met en tussen partijen die betrokken zijn bij de uitvoering van het p-MJP in Flevoland te versterken, is besloten twee maal per jaar een bestuurlijk overleg te entameren. Bij dit bestuurlijk overleg zullen aanwezig zijn:

- Provincie
- LNV (adviserend lid)
- Gemeenten
- Waterschap
- Natuurmonumenten
- Staatsbosbeheer
- Flevolandschap
- Landschapsbeheer Flevoland
- LTO-Noord
- Recron (Recreatie en Toerisme)
- DLG (adviserend lid)

Voorzitter van het overleg is de Gedeputeerde die binnen GS is aangewezen als coördinerend portefeuillehouder p-MJP. Via dit overleg kan gekomen worden tot heldere afspraken met alle betrokken partijen, inclusief het ministerie van LNV.

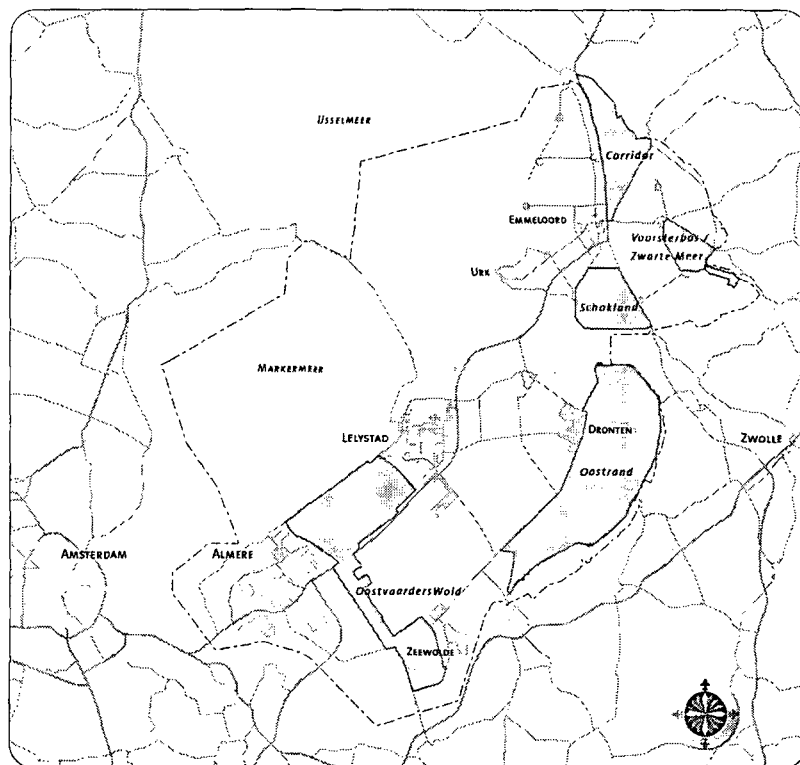
Naast dit bestuurlijk overleg zal de provincie participeren in een aantal integrale opgaven die via een gebiedsgerichte aanpak worden uitgevoerd. Op deze wijze worden gelden gericht ingezet. Dit betekent niet dat de beschikbare gelden alleen worden ingezet binnen deze integrale opgaven. Ook in de overige gebieden kunnen projecten financieel worden ondersteund.

De integrale opgaven hebben betrekking op de volgende gebieden:

- OostvaardersWold (trekker provincie Flevoland)
- Corridor Emmeloord-Kuinderbos (trekker gemeente Noordoostpolder)
- Schokland (trekker gemeente Noordoostpolder)
- Voorsterbos/Zwartemeer (trekker gemeente Noordoostpolder)
- Oostrand (trekker gemeente Dronten).

In onderstaande kaart zijn de verschillende gebieden aangegeven. Per gebied wordt een bestuurlijke stuurgroep en een (ambtelijke) werkgroep georganiseerd. De trekkers van de gebiedsopgaven zijn eindverantwoordelijk voor de uitvoering en de organisatie van de opgaven.

Ten aanzien van het programma Leader vervult de LAG een adviserende rol. Als laatste is met de terreinbeherende organisaties (Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Flevolandschap) overeengekomen om meerjarige overeenkomsten af te sluiten met betrekking tot de projecten die zij tot en met 2013 zullen uitvoeren en gefinancierd worden vanuit het p-MJP.

PMJP GEBIEDEN

PROVINCIEGRENSEN

De Provincie Flevoland is verantwoordelijk voor de uitvoering van het provinciaal Meerjarenprogramma Landelijk gebied. Provincie Flevoland is met betrekking tot het Europese Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP2) aangewezen als gedelegeerd beheersautoriteit. De nationale middelen (ILG-middelen) worden ook onder verantwoordelijkheid van de provincie geprogrammeerd en toegekend aan projecten. Provincie Flevoland is bevoegd om beschikkingen af te geven voor de projecten die in het kader van het p-MJP worden ingediend.

6.2 Samenwerking met DLG en DR

De provincie Flevoland heeft ook de beschikking over de inzet van menskracht van de Dienst Landelijk Gebied (DLG). Dit is circa 13.000 uren per jaar tot en met 2013. Deze capaciteit wordt jaarlijks vastgelegd in een prestatieovereenkomst. De DLG-taken zijn onderverdeeld in wettelijke taken, zoals grondverwerving en niet wettelijke taken, zoals advisering, subsidieafhandeling. Voor wat betreft de wettelijke taken hebben de provincies geen keus, deze zullen door DLG worden uitgevoerd. Dit is vastgelegd in de Wet Inrichting Landelijke Gebied (WILG). Voor de niet wettelijke taken kunnen de provincies kiezen of ze de taken zelf doen of dat ze (een deel) van de taken uitbesteden aan DLG.

Programma Beheer wordt in opdracht van LNV sinds 1 januari 2000 door Dienst Regelingen (voorheen LASER) uitgevoerd. Onder Programma Beheer vallen de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (SAN) en de Subsidieregeling Natuurbeheer (SN). Het doel van beide regelingen is de kwaliteit van de natuur en het landschap in Nederland te verbeteren. Beheerders van landbouwgrond (SAN) en eigenaars of erfpachters van bos- of natuurgebieden (SN) kunnen financiële ondersteuning krijgen als zij natuur op hun terrein in stand houden of ontwikkelen.

Per 1 januari 2007 zijn SAN en SN onderdeel van het ILG. Het gaat hierbij om een omvangrijk proces van decentralisatie, waarbij provincies (binnen de met het rijk gemaakte afspraken en de EU-kaders) de volledige zeggenschap over het beschikbare geld krijgen en regie voeren op de uitvoering, dat geeft de provincies meer ruimte om eigen keuzes te maken en hun verantwoordelijkheid te nemen voor uitvoering van natuurbeleid in het landelijk gebied.

Na de decentralisatie van Programma Beheer zijn de provincies gestart met omvorming van dit subsidieprogramma, om tot een betere integratie met het ILG te komen. Dit wordt bereikt door inrichtingssubsidies onder te brengen in een andere verordening (in Flevoland de ILG-verordening) en in de nieuwe subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer (SNL) minder gedetailleerde subsidievoorwaarden op te nemen en meer ruimte te bieden voor regionaal maatwerk. Deze nieuwe verordeningen worden gefaseerd ingevoerd in 2010 en 2011.

Een deel van de subsidie komt tot stand door cofinanciering door de Europese Unie. Vandaar dat 'Brussel' ook eisen stelt aan de uitvoering van het Programma Beheer en de subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer. De SAN en SN regelingen en de SNL worden uitgevoerd door de Dienst Regelingen. Jaarlijks maakt de provincie Flevoland afspraken met deze dienst.

7 Monitoring en rapportage

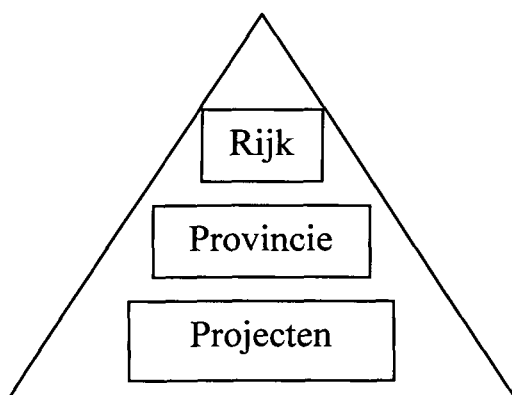
De essentie van de nieuwe sturingsfilosofie voor het landelijk gebied is 'doelgericht werken'. Niet langer sturen op input, maar op doelrealisatie (out-put). Hiervoor is het nodig doelen helder te beschrijven en een verband te leggen tussen de ambitie, het leveren van de prestaties en het realiseren van operationele doelen. Tijdens de uitvoering moet de mate van doelbereik worden gevolgd en na afloop dient verantwoording te worden afgelegd over de geleverde prestaties. Monitoring is dus een vanzelfsprekend element van doelgericht werken.

7.1 Verschillende doelen van monitoring

Monitoring is het met een vooropgezet doel en op systematische wijze verzamelen, analyseren, bewerken en verstrekken van feitelijke gegevens over de toestand van een object of een proces. Er hoeft niet altijd daadwerkelijk te worden gemeten. Monitoring kan ook plaatsvinden op basis van berekeningen of 'expert judgement', of door gebruik te maken van door anderen verzamelde gegevens in gegevensbestanden.

Projecten

De Projecten staan in onderstaande driehoek aan de basis van de gegevensverzameling. De behoefte aan detailinformatie is in de projecten het grootst, het project zelf is het kleinst. De verzamelde informatie vindt plaats op projectniveau.

Provincie

De provincie is eindverantwoordelijk voor het bereiken van de doelen die in het p-MJP zijn opgenomen. De provincie verzamelt voor de monitoring informatie uit de gehele provincie die bestaat uit geaggregeerde detailgegevens van de gebieden. Bij het niet realiseren van de rijks- en EU-doelen zal het Rijk de provincie hierop aanspreken. Voor het niet realiseren van de provinciale doelen zullen Provinciale Staten Gedeputeerde Staten aanspreken.

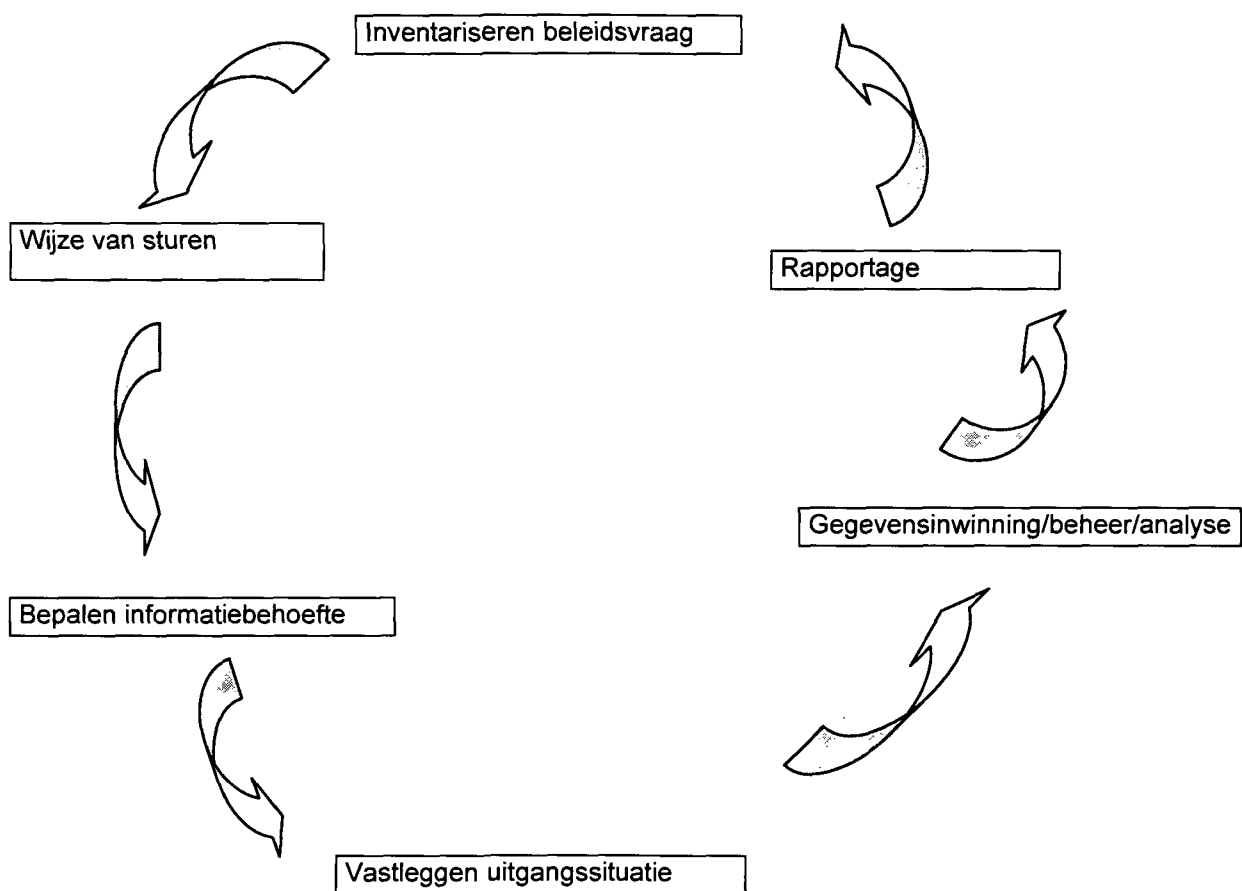
Rijk

Het Rijk verzamelt de informatie uit alle provincies en heeft zo een landsdekkend overzicht. De informatie is verder geaggregeerd. Zij leggen uiteindelijk verantwoording af aan de Tweede Kamer. Het Rijk is met name geïnteresseerd in de ontwikkelingen op lange termijn en de effecten ervan op het beleid.

7.2 Gegevensverzameling

Voordat tot gegevensinwinning en rapportage wordt overgegaan zal eerst meer inzicht verkregen moeten worden in achtereenvolgens:

- de beleidsvraag, wat wil je bereiken / wat is je ambitie en wat zijn de operationele doelstellingen?
- waarop wordt gestuurd?
- welke informatie is nodig om te sturen?

Inventariseren beleidsvraag

Het beleid van het Rijk voor het beheer en de inrichting van het landelijk gebied staat opgenomen in het Agenda Vitaal Platteland (AVP). Het daarbij behorende meerjarenprogramma beschrijft de algemene beleidsdoelen van het Rijk en een concretisering daarvan in de vorm van operationele doelen. Tevens geeft het MJP2 aan hoeveel rijks geld beschikbaar is voor de realisatie van de operationele doelen. De Europese ambitie van Nederland is verwoord in het strategisch document en het daarbij behorende uitvoeringsdocument.

De provincies stellen een provinciaal beleidskader op met een visie op de ruimtelijke ontwikkelingen en realiseerbare doelen voor de lange termijn. Daarbij wordt een relatie gelegd met de operationele doelen van het Rijk en de EU. De provincies geven aan in hoeverre de operationele rijksdoelen uit het RMJP en het strategische document provinciaal worden gerealiseerd. Het provinciale beleidskader is richtinggevend voor het provinciaal meerjarenprogramma. In het p-MJP worden prestaties van de

gezamenlijke gebiedspartners opgenomen en de daarvoor beschikbare budgetten (Rijk, EU, provincie, gemeenten, waterschap, derden).

Wijze van sturing bij de bestuursovereenkomst tussen Rijk en provincies

Bij de sturing is de afgesloten bestuursovereenkomst het uitgangspunt. Er wordt gestuurd op het behalen van de prestaties en het uitgeven van het beschikbare budget.

Bepalen informatiebehoefte

Voor het sturen op het behalen van de prestatie (output) is inzicht nodig in:

- de prestatie die is afgesproken in de bestuursovereenkomst;
- welk deel van de prestatie is gehaald;
- inschatting of de prestatie binnen de periode gehaald zal worden.

Voor het sturen op het budget is informatie nodig over:

- welk budget is afgesproken in de bestuursovereenkomst;
- hoeveel budget is verplicht/uitgegeven;
- inschatting of het totale budget binnen de periode zal worden uitgegeven.

Bepalen uitgangssituatie

Voor het bepalen van een goede uitgangssituatie is het nodig om deze eenduidig te bepalen. Hiervoor kan een nulmeting worden uitgevoerd. Hierbij kan worden gedacht aan het gezamenlijk bepalen van:

- per provincie de totale hoeveelheid ha te realiseren EHS in 2018;
- per provincie hoeveel ha tot aan 1/1/2007 is verworven;
- per provincie hoeveel ha tot aan 1/1/2007 is ingericht;

In 2009-2010 heeft een update plaats gevonden.

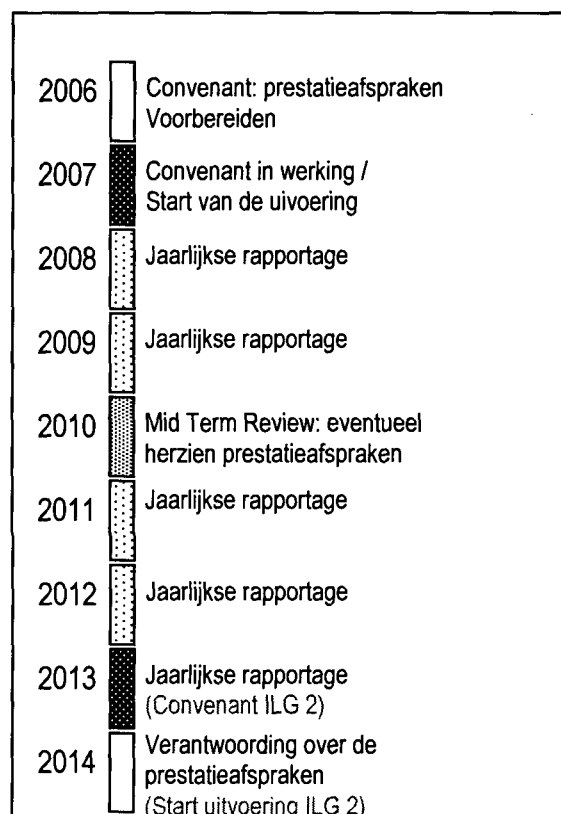
Gegevensinwinning/beheer/analyse

De provincie is verantwoordelijk voor het afgeven van de subsidiebeschikkingen. In de beschikking zal worden opgenomen welk bedrag aan subsidie wordt uitgekeerd en dat de subsidieontvanger als tegenwicht een prestatie zal moeten leveren en wat die prestatie zal zijn. De provincie zal deze gegevens enerzijds opslaan in haar administratiesysteem. Informatie over de voortgang van de uitvoeringsprojecten verkrijgt de provincie eveneens van degene die de subsidie heeft ontvangen. Ook deze informatie zal worden opgenomen in het administratiesysteem.

Een adequate administratiesysteem is van wezenlijk belang voor het goed op orde krijgen en houden van de gegevens en voor het op tijd bijsturen. Zo wordt een optimaal doelbereik en uitputting van het budget verkregen. Daarnaast kan het veel werk en tijd besparen als uit het systeem rapportages kunnen worden gegeneerd die goed aansluiten bij de rapportageverplichtingen die Europa, het Rijk en PS de provincie opleggen.

Rapportage

Gedurende de looptijd van het p-MJP rapporteert de provincie elk jaar over de voortgang van de uitvoering. Het eerste voortgangsrapport met de

resultaten die in het startjaar 2007 zijn bereikt, verschijnt in 2008. Zo gaat dat elk volgend jaar.

Nadat in 2013 de eerste ILG-periode is afgelopen legt elke provincie verantwoording af over de geleverde prestaties. Centrale vraag is of de provincie de prestaties volgens afspraak tot stand heeft gebracht. De verantwoording wordt in 2014 afgelegd. Voorafgaand daaraan moet overigens al het tweede ILG-convenant voor de periode 2014 -2020 zijn voorbereid en afgesloten.

Voortgangsrapportage

De voortgangsrapportage is een getalsmatige rapportage van de geleverde prestaties met de informatie over het uitgegeven budget (zie bijlage). Daarbij wordt een toelichting gegeven op de prestaties die tot op dat moment zijn geleverd. Hierbij wordt de relatie gelegd tussen de operationele doelstelling en de afgesproken prestaties. Daarnaast wordt relevante procesinformatie gegeven over de resultaten tot dat moment. Bijvoorbeeld informatie over de wijze waarop de processen in de gebieden verlopen die zullen leiden (of hebben geleid) tot de beoogde resultaten. Het geheel kan worden verlevendigd met foto's of kaartmateriaal.

Mid-Term-Review

In 2010 vindt een mid-term-review plaats waarin ook aandacht wordt geschonken aan de haalbaarheid van de resterende prestatieafspraken. De jaarlijkse rapportage heeft dan meer diepgang en betekenis. Rijk en provincie bespreken de vraag of ze nog op de goede weg zijn: is het beleid nog hetzelfde, zijn er nieuwe kansen aanwezig, doemen lastige punten op bij de uitvoering? Rijk en provincie kunnen dan ook gezamenlijk besluiten om de bestuursovereenkomst (op onderdelen) aan te passen.

Eindrapportage

Bij de eindrapportage in 2014 dient over het geheel een accountantsverklaring te worden bijgevoegd. De eindverantwoording kan beschouwd worden als de oplevering van uitgevoerd werk, waarbij op dat moment aan een ieder het resultaat getoond wordt. In dat kader nodigt de provincie rijksvertegenwoordigers uit en leidt die rond in de gebieden waar veel rijksdoelen gerealiseerd zijn.

Evaluatie

De rapportage en verantwoording gaan over de geleverde prestaties. Om ook een beeld te krijgen van het succes van het gebiedsgerichte beleid in brede zin (inhoud en proces) zal achteraf een evaluatie van het beleid plaatsvinden. Daarvoor is informatie nodig. Over het leveren van die informatie worden afzonderlijk afspraken gemaakt. Deze informatie speelt geen rol bij de jaarlijkse rapportage, de eindverantwoording en de Mid-Term-Review.

8 Strategische milieubeoordeling

Sinds 21 juli 2004 is de Europese richtlijn betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (2001/42/EG) van kracht, die in Nederland vooral bekend staat als de richtlijn strategische milieubeoordeling (SMB-richtlijn). Deze richtlijn bepaalt dat voor plannen en programma's die wettelijk of bestuursrechtelijk zijn voorgeschreven en die mogelijk belangrijke gevolgen voor het milieu hebben een 'strategische milieubeoordeling' (SMB) moet worden uitgevoerd. Het doel van een SMB is dat ook op strategisch niveau de milieueffecten van keuzes worden betrokken bij de afweging van plannen en programma's. De resultaten van deze milieubeoordeling moeten worden vastgelegd in een milieurapport, dat samen met het ontwerpplan of -programma in de inspraak wordt gebracht.

Volgens de Europese SMB-richtlijn dient een milieubeoordeling plaats te vinden voor alle wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen en programma's:

- a) die een kader vormen voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten; of
- b) waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Bij de voorbereiding van het Flevolandse p-MJP is vastgesteld dat dit moet worden beschouwd als een wettelijk verplicht programma, omdat de verplichting voor de provincies om een provinciaal meerjarenprogramma voor het landelijk gebied op te stellen zal worden verankerd in de Wet inrichting landelijk gebied (WILG). Maar vervolgens is geconstateerd dat het Flevolandse p-MJP niet onder de werkingssfeer van de SMB-richtlijn valt, aangezien het programma geen passende beoordeling vereist en ook geen kader vormt voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten. Wil er sprake zijn van een dergelijk kader dan zal de aanwijzing in het programma namelijk ook een zekere mate van concreetheid moeten hebben (in het nu voorliggende SMB-wetsvoorstel wordt dit vertaald als 'de toon zetten voor latere (uitvoerings)besluiten'). Het Flevolandse p-MJP is opgesteld in overeenstemming met kaders die reeds in bestaande beleidsplannen (met name het Omgevingsplan Flevoland) zijn vastgelegd. Het p-MJP bevat met name een financiële programmering, maar zeker geen nadere concretisering van die eerder vastgelegde kaders.

Subsidieverordening Inrichting Landelijk Gebied Flevoland 2010

Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. wet: de Wet inrichting landelijk gebied.
2. meerjarenprogramma: het provinciaal meerjarenprogramma (p-MJP) voor het landelijk gebied, als bedoeld in artikel 4 van de wet.
3. plattelandsontwikkelingsprogramma: het Nederlandse programma voor plattelandsontwikkeling 2007 tot en met 2013 als bedoeld in artikel 15 van Verordening (EG) 1698/2005 (Pb L 277).
4. aanbestedende dienst: een publiekrechtelijke rechtspersoon of publiekrechtelijke instelling als bedoeld in artikel 1, negende lid, van Richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement en de Raad, d.d. 31 maart 2004, betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten (PB L 134/114).
5. steunmodule: een regeling voor de verstrekking van een subsidie die als steunmaatregel als bedoeld in artikel 11 van de wet wordt beschouwd.
6. subsidieplafond: subsidieplafond als bedoeld in artikel 4:22 Algemene wet bestuursrecht.
7. jaarprogramma: door Gedeputeerde Staten jaarlijks vastgesteld programma op grond van het meerjarenprogramma en met inachtneming van het bepaalde in artikel 11, lid 2, van de wet;

Artikel 2 Subsidieverstrekking

1. Gedeputeerde Staten kunnen subsidie verstrekken voor activiteiten als bedoeld in bijlage 1 van deze verordening.
2. Gedeputeerde Staten kunnen jaarlijks, ten behoeve van het bepaalde in lid 1, subsidieplafonds of een jaarprogramma vaststellen.
3. Voor zover de in het eerste lid genoemde subsidie een steunmaatregel als bedoeld in artikel 11, lid 3, van de wet is en niet bij of krachtens het EG-Verdrag is vrijgesteld van de verplichting tot aanmelding, kan alleen subsidie worden verstrekt overeenkomstig de voorwaarden, neergelegd in een steunmodule.
4. Subsidie wordt slechts verstrekt:
 - a. voor kosten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de totstandkoming van een activiteit;
 - b. als de begroting sluitend is.
5. Gedeputeerde Staten kunnen ter uitvoering van deze regeling nadere regels stellen.
6. Gedeputeerde Staten kunnen steunmodules vaststellen.
7. De Algemene Subsidieverordening Flevoland 2006 is op de aanvragen in het kader van deze verordening niet van toepassing.

Artikel 3 Niet-subsidiabele kosten

Er wordt geen subsidie verstrekt voor:

1. Kosten die uit anderen hoofde zijn of worden gesubsidieerd.
2. Kosten die zijn gemaakt voorafgaand aan de ontvangstbevestiging van de aanvraag, tenzij het betreft kosten van voorbereiding, planvorming, onderzoek of voorlichting.
3. Verrekenbare of compensabele belastingen, heffingen of lasten.
4. Kosten van bodemsanering voor zover verhaal op de vervuiler of een beroep op fondsen mogelijk is.
5. Kosten van rente, bankdiensten, financieringen, gerechtelijke procedures, boetes of sancties.

6. Kosten van activiteiten die redelijkerwijs kunnen worden gedekt uit de inkomsten die met deze activiteiten verband houden.
7. Kosten om te voldoen aan wettelijke verplichtingen of aan gangbare minimumkwaliteitseisen, uitgezonderd het bepaalde onder 2.).
8. Kosten van reguliere werkzaamheden van de aanvrager, onderhoud of herstelwerkzaamheden.
9. Exploitatiekosten die niet verband houden met de aanloopfase van een activiteit.

Aanvraag en subsidieverlening

Artikel 4 Aanvraag

1. Een aanvraag om subsidie wordt ingediend vóór 1 januari 2014.
2. Gedeputeerde Staten kunnen andere, dan in het eerste lid genoemde, tijdstippen voor het indienen van een aanvraag vaststellen, al dan niet voor afzonderlijke categorieën van subsidie.
3. Een aanvraag om subsidie wordt ingediend bij Gedeputeerde Staten op een daartoe vastgesteld formulier.

Artikel 5 Gegevens bij de aanvraag

- 1 De aanvraag gaat vergezeld van:
 - a. een aanduiding van te leveren prestaties;
 - b. documenten waaruit blijkt dat de bekostiging door medefinanciers zeker is;
 - c. een overzicht van alle andere subsidies die een onderneming in de drie jaren die aan de aanvraag voorafgaan heeft verkregen of aangevraagd.
- 2 Als subsidie ten behoeve van een samenwerkingsverband wordt aangevraagd, verstrekt de aanvrager de informatie of het overzicht als bedoeld in het eerste lid, onder c, voor iedere deelnemer in het samenwerkingsverband en tevens een exemplaar van de samenwerkingsovereenkomst.

Artikel 6 Beslistermijn verlening

Gedeputeerde Staten beslissen op de aanvraag, zoals bedoeld in art. 4, binnen 13 weken na indiening daarvan. Indien Gedeputeerde Staten niet binnen deze termijn beslissen, delen zij dit de aanvrager tijdig mede, onder vermelding van de datum waarop uiterlijk op de aanvraag zal worden beslist.

Voorschotten

Artikel 7 Bevoorschotting

1. Na subsidieverlening kunnen Gedeputeerde Staten op aanvraag een voorschot verstrekken.
2. Het voorschot, als bedoeld in het eerste lid, wordt berekend naar rato van gemaakte en betaalde kosten, voor zover deze nog niet eerder bij een verstrekking van een voorschot in aanmerking zijn genomen.
3. Gedeputeerde Staten kunnen maximaal 90% van het verleende subsidiebedrag aan voorschotten verstrekken.
4. Een verzoek om een voorschot gaat vergezeld van een voortgangsrapportage als bedoeld in artikel 11.
5. Een verzoek om een voorschot wordt ingediend bij Gedeputeerde Staten op een daartoe vastgesteld formulier.
6. Gedeputeerde Staten kunnen in afwijking van het tweede en vierde lid, voordat kosten zijn gemaakt en betaald, een voorschot verstrekken aan een natuurlijke of privaatrechtelijke

rechtspersoon als deze naar genoegen van Gedeputeerde Staten de financieringsbehoefte heeft aangetoond.

Verplichtingen van de subsidieontvanger

Artikel 8 Uitvoering activiteiten

De activiteiten starten uiterlijk binnen twee maanden na subsidieverlening, tenzij in de beschikking tot subsidieverlening een andere termijn is bepaald.

Artikel 9 Opdrachten aan derden

- 1 Indien de subsidieontvanger een aanbestedende dienst is, geldt de volgende verplichting:
 - a. als de aanbestedende dienst een publiekrechtelijke rechtspersoon is, dient deze voor de uitvoering van de activiteiten het eigen beleid voor het verstrekken van opdrachten aan derden toe te passen of, bij afwezigheid daarvan, het provinciale beleid voor het verstrekken van opdrachten aan derden;
 - b. als de aanbestedende dienst geen publiekrechtelijke rechtspersoon is, dient deze het provinciale beleid voor het verstrekken van opdrachten aan derden te toe te passen. Hiervan kan door Gedeputeerde Staten ontheffing worden verleend, indien de aanbestedende dienst aantoonbaar dat haar eigen beleid voor het verstrekken van opdrachten aan derden naar Europese normen voldoende transparant, objectief en niet discriminatoir is.
- 2 Indien de activiteiten voor meer dan 50% door een aanbestedende dienst worden gesubsidieerd, dient de subsidieontvanger het provinciale beleid voor het verstrekken van opdrachten aan derden toe te passen. Hiervan kan door Gedeputeerde Staten ontheffing worden verleend indien op het project het beleid voor het verstrekken van opdrachten aan derden van een andere overheid van toepassing is.

Artikel 10 Boekhouding

- 1 De subsidieontvanger is verplicht een administratie te voeren die te allen tijde de informatie bevat die nodig is voor een juist inzicht in de realisatie van de te subsidiëren activiteiten en voor een juiste subsidieverstrekking, hetgeen inhoudt dat:
 - a. alle ontvangsten en uitgaven in de administratie zijn vastgelegd met onderliggende bewijsstukken;
 - b. bewijsstukken, als onderdeel van de administratie, aanwezig zijn ten name van de gesubsidieerde en dat daaruit de aard van de geleverde goederen en diensten duidelijk blijkt.
- 2 De administratie wordt bewaard tot 1 januari 2021, tenzij in de beschikking tot subsidieverlening anders is bepaald.
- 3 De subsidieontvanger dient, voor zover dit redelijkerwijs noodzakelijk is voor een goede uitvoering van deze verordening, medewerking te verlenen omtrent:
 - a. het verkrijgen van inzage in zakelijke gegevens en bescheiden het project betreffende;
 - b. het verkrijgen van de onder a bedoelde bescheiden;
 - c. het verlenen van toegang tot en met de uitvoering van project verband houdende plaatsen.

Artikel 11 Voortgang uitvoering

De subsidieontvanger brengt drie maal per jaar, of zo vaak als in de beschikking is bepaald, schriftelijk verslag uit aan Gedeputeerde Staten over de inhoudelijke en financiële voortgang van de activiteiten en legt daarbij over een overzicht van boekingsbescheiden en een overzicht van betaalde facturen van die periode.

Artikel 12 Publiciteit

De subsidieontvanger vermeldt in iedere externe communicatie, dat de activiteit geheel of gedeeltelijk is gerealiseerd met financiële steun van de provincie en, indien van toepassing, van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling.

Artikel 13 Informatieverstrekking

De subsidieontvanger doet onmiddellijk mededeling aan Gedeputeerde Staten over alle feiten en omstandigheden, waaronder verzoeken tot zijn faillissement of tot surséance van betaling, waarvan hij weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zij invloed kunnen hebben op de aanspraak op subsidie.

Vaststelling

Artikel 14 Aanvraag subsidievaststelling

- 1 De subsidieontvanger dient de aanvraag tot vaststelling van subsidie in binnen drie maanden na afloop van de activiteiten, tenzij in de beschikking tot subsidieverlening anders is bepaald.
- 2 De subsidieontvanger verstrekt bij de aanvraag om vaststelling van:
 - a. een subsidiebedrag van meer dan € 50.000,- een overzicht van de werkelijke inkomsten en uitgaven, voorzien van een verklaring van getrouwheid van een accountant waaruit blijkt dat de subsidie is aangewend voor het doel waarvoor zij is verstrekt en dat de subsidieontvanger de activiteit rechtmatig heeft uitgevoerd en de subsidievoorschriften heeft nageleefd;
 - b. een subsidiebedrag van minder dan € 50.000,- een overzicht van werkelijke inkomsten en uitgaven, die door de subsidieontvanger is gewaarmerkt.
- 3 De subsidieontvanger verstrekt bij de aanvraag een inhoudelijke eindrapportage.
- 4 De aanvraag wordt ingediend bij Gedeputeerde Staten op een daartoe vastgesteld formulier.

Artikel 15 Beslistermijn vaststelling

Gedeputeerde Staten stellen de subsidie vast binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag. Indien niet binnen deze termijn is beslist, delen zij dit de aanvrager mee. Daarbij wordt de datum vermeld waarop uiterlijk op de aanvraag zal worden beslist.

Verplichtingen subsidieontvanger na subsidievaststelling

Artikel 16 Instandhouding

- 1 De subsidieontvanger houdt minstens vijf jaar na subsidievaststelling, of zolang als in de beschikking vermeld, de activiteiten of de resultaten van de activiteiten in stand.
- 2 Gedeputeerde Staten kunnen op verzoek ontheffing verlenen van het bij of krachtens het eerste lid bepaalde.

Artikel 17 Terugbetaling vergoeding

- 1 In de gevallen als bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is de subsidieontvanger een vergoeding verschuldigd die door Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld.
- 2 De vergoeding, als bedoeld in het eerste lid, bedraagt maximaal het bedrag waarmee de subsidie heeft bijgedragen aan de vermogensvorming in verhouding tot de andere middelen die daaraan hebben bijgedragen.
- 3 Bij de bepaling van de hoogte van de vergoeding wordt uitgegaan van de economische waarde van eigendommen en andere vermogensbestanddelen op het moment waarop de vergoeding verschuldigd wordt.

- 4 In afwijking van het eerste lid kunnen Gedeputeerde Staten op verzoek beslissen dat een vergoeding niet verschuldigd is, als aan elke van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - a. de activiteiten worden door een ander overgenomen;
 - b. de realisatie van de doelstelling komt niet in gevaar;
 - c. de activa en passiva worden tegen boekwaarde overgenomen.

Bijzondere en slotbepalingen

Artikel 18 Intrekking en terugvordering

- 1 De subsidieverlening of subsidievaststelling kan worden gewijzigd of worden ingetrokken voor zover subsidieverstreking in strijd is met ingevolge een verdrag voor de provincie geldende verplichtingen.
- 2 Bij de vaststelling, intrekking of wijziging kan worden bepaald, dat over onverschuldigd betaalde subsidiebedragen een rentevergoeding verschuldigd is.
- 3 De wijziging of intrekking werkt terug tot en met het tijdstip waarop de subsidie is verstrekt, tenzij bij de wijziging of intrekking anders is bepaald.

Artikel 19 Afwijkingsbevoegdheid

1. Gedeputeerde Staten kunnen de bepalingen gesteld bij of krachtens deze verordening buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover, toepassing, gelet op het belang van een doelgerichte of evenwichtige subsidieverstreking, leidt tot onbillijkheid van overwegende aard.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de artikelen 2, lid 1 en 2, en artikel 3, onder a, c en g.

Artikel 20 Toezicht

Gedeputeerde Staten kunnen ambtenaren aanwijzen die zijn belast met het toezicht op de naleving van hetgeen bij of krachtens deze verordening is bepaald.

Artikel 21 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking één dag na publicatie in het Provinciaal blad.

Artikel 22 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Subsidieverordening inrichting landelijk gebied Flevoland 2010.

Bijlage 1 Subsidievoorwaarden van de SILG

Titel 1 Natuur

Artikel 1.1 Grondverwerving voor nieuwe EHS en robuuste verbinding

1 Subsidievoorwaarden

- a. Voor het verwerven van grond geldt dat aankopen worden gedaan op basis van marktconforme, agrarische waarde. Voor het verwerven van grond voor Oostvaarderswold daarentegen geldt dat aankopen worden gedaan op basis van algehele schadeloosstelling.
- b. Voor het verwerven van grond geldt dat deze grond moet worden omgevormd in nieuwe natuur en aankoop de beste mogelijkheid is om de vastgestelde natuurdoelen, zoals vastgelegd in het Omgevingsplan Flevoland II en het onderliggende gebiedsplan natuur en landschap, te realiseren.
- 3 Voor het verwerven van grond geldt dat een taxatierapport dient te worden overlegd.
- 4 Indien bij aankoop van grond wordt afgeweken van de afspraken, zoals vermeld in het aankoopstrategieplan, is aparte goedkeuring van Provinciale Staten vereist.
- 5 Bebouwing komt in principe niet voor aankoopsubsidie in aanmerking, tenzij de bebouwing onmogelijk buiten de transactie kan worden gehouden en de verwervingskosten van de bebouwing redelijk zijn ten opzichte van de bijbehorende grond.
- 6 Bij aankoop van gebouwen dient een plan met betrekking tot de gebouwen te worden overlegd waaruit blijkt wat de financiële risico's zijn van aankoop.
- 7 Staatsbosbeheer (SBB) dient bij een aanvraag aan te tonen dat de te subsidiëren activiteiten niet behoren bij de afspraken die SBB met het Rijk heeft gemaakt.

2 Weigeringsgronden

Niet van toepassing.

3 Eindbegunstigden

Subsidie wordt verstrekt aan de Stichting Het Flevo-Landschap, de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.

4 Hoogte van de subsidie

De hoogte van de subsidie bedraagt maximaal 100% van de subsidiabele kosten.

5 Communautair toetsingskader

Niet van toepassing.

Artikel 1.2 Stimuleren Natuurbeleving/centra

1 Subsidievoorwaarden

- a. Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten waarvoor maatregelfiche 313 "Bevordering toeristische activiteiten" van het plattelandsontwikkelingsprogramma voor van toepassing is.
- b. Subsidie dient bij te dragen aan de natuurbeleving van recreanten en inwoners.
- c. Subsidie dient bij te dragen aan de versterking van de economische positie van recreatie en toerisme, versterking van de directe en indirecte werkgelegenheid en verbetering van de toegankelijkheid van het platteland.

2 *Eindbegunstigden*

Subsidie wordt verstrekt aan overheden en alle natuurlijke personen of rechtspersonen, niet zijnde leden van een landbouwhuishouden.

3 *Hoogte van de subsidie*

Maximaal 100 % van de subsidiabele kosten.

4 *Communautair toetsingskader*

Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013, maatregelfiche 313 'Bevorderen toeristische activiteiten'. De de-minimis (verordening (EG) nr 1998/2006) is voor investeringen ten gunste van ondernemingen van toepassing.

Artikel 1.3 Soortenbeleid

1 *Subsidievoorwaarden*

- a. De aanvraag van subsidie dient aantoonbaar een relatie te hebben met provinciaal en nationaal soortenbeleid.
- b. De soort komt in ieder geval voor op de voor Flevoland relevante soortenlijst conform de beleidsstrategie 2007. Indien deze nog niet is vastgesteld dan geldt het Meerjarenprogramma 2000 – 2004.
- c. Staatsbosbeheer dient bij een aanvraag aan te tonen dat de te subsidiëren activiteiten niet behoren bij de afspraken die SBB met het Rijk heeft gemaakt.

2 *Uitgesloten van subsidie is*

Niet van toepassing.

3 *Eindbegunstigden*

Subsidie wordt verstrekt aan de Stichting Het Flevo-Landschap, de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer, stichtingen en verenigingen die volgens hun statuten actief zijn op het gebied van soortenbescherming, gemeenten, waterschappen en alle natuurlijke personen of rechtspersonen, niet zijnde leden van een landbouwhuishouden.

4 *Hoogte van de subsidie*

Maximaal 100% van de subsidiabele kosten.

5 *Uitgesloten van subsidie zijn:*

Activiteiten die kunnen worden gesubsidieerd via SAN/SN/SNL regelingen.

6 *Communautair toetsingskader*

Indien een subsidie op grond van dit artikel leidt tot het verstrekken van staatssteun in de zin van artikel 87, eerste lid, EG-verdrag, wordt slechts subsidie verstrekt overeenkomstig de de-minimis-verordening.

Artikel 1.4 Milieutekorten

1 *Subsidievoorwaarden*

- a. Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten waarvoor maatregelfiche 216 'Niet-productieve investeringen' van het plattelandsontwikkelingsprogramma voor van toepassing is.

PROVINCIE FLEVOLAND

- b. Subsidie dient bij te dragen aan de verdrogingsbestrijding of verbeteren van de waterkwaliteit, beheer van waterkwantiteit / Biodiversiteit / Klimaatverandering.

2 *Uitgesloten van subsidie is*

Niet van toepassing.

3 *Eindbegunstigden*

Subsidie wordt verstrekt aan overheden en landbouwers.

4 *Hoogte van de subsidie*

Maximaal 100 % van de subsidiabele kosten.

5 *Communautair toetsingskader*

Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013, maatregelfiche 216 'Niet-productieve investeringen'. De de-minimis (verordening (EG) nr 1998/2006) is voor investeringen ten gunste van ondernemingen van toepassing.

2 *Recreatie*

Artikel 2.1 *Bevorderen recreatieve activiteiten*

1 *Subsidievoorwaarden*

- a. Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die passen binnen maatregelfiche 313 "Bevordering toeristische activiteiten" van het plattelandsontwikkelingsprogramma.
- b. Subsidie dient bij te dragen aan de versterking van de economische positie van recreatie en toerisme, versterking van de directe en indirecte werkgelegenheid en verbetering van de toegankelijkheid van het platteland.

2 *Eindbegunstigden*

Subsidie wordt verstrekt aan overheden en alle natuurlijke personen of rechtspersonen, niet zijnde leden van een landbouwhuishouden.

3 *Hoogte van de subsidie*

Maximaal 100 % van de subsidiabele kosten.

4 *Communautair toetsingskader*

Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013, maatregelfiche 313 'Bevorderen toeristische activiteiten'. De de-minimis (verordening (EG) nr 1998/2006) is voor investeringen ten gunste van ondernemingen van toepassing.

Artikel 2.2 *Landelijke routenetwerken voor wandelen en fietsen*

1 *Subsidievoorwaarden*

Subsidie kan worden verstrekt voor het ontwikkelen en onderhouden van landelijke routenetwerken voor wandelen en fietsen in Flevoland op grond van het in IPO-verband vastgesteld Meerjarenprogramma landelijke routenetwerken voor wandelen en fietsen 2007-2013.

2 *Uitgesloten van subsidie is*

PROVINCIE FLEVOLAND

Niet van toepassing.

3 *Eindbegunstigden*

Subsidie wordt verstrekt aan de Stichting Wandelplatform-LAW en de Stichting Landelijk Fietsplatform.

4 *Hoogte van de subsidie*

Maximaal 100% van de noodzakelijke, rechtstreeks aan de uitvoering van het Meerjarenprogramma landelijke routenetwerken voor wandelen en fietsen 2007-2013 toe te rekenen en door de subsidieontvanger gemaakte en betaalde kosten.

5 *Communautair toetsingskader*

Niet van toepassing.

Artikel 2.3 Wandelen over boerenland

1 *Subsidievoorwaarden*

De activiteit dient te passen binnen het sturingsmodel "Wandelen over boerenland". Dit sturingsmodel is door Landschapsbeheer Flevoland opgesteld, en vastgesteld door de provincie Flevoland en de gemeenten.

2 *Uitgesloten van subsidie is*

Niet van toepassing.

3 *Eindbegunstigden*

Subsidie wordt verstrekt aan Landschapsbeheer Flevoland.

4 *Hoogte van de subsidie*

Voor realisatie en beheer van wandelpaden over boerenland wordt een bedrag van 0,45 euro per meter per jaar gehanteerd.

5 *Communautair toetsingskader*

Niet van toepassing.

3 Landschap

Artikel 3.1 Versterken landschappelijke kwaliteit

1 *Subsidievoorwaarden*

Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die passen binnen maatregelfiche 323 'Instandhouding en opwaardering van het landelijk erfgoed' van het plattelandsontwikkelingsprogramma.

2 *Eindbegunstigden*

Subsidie wordt verstrekt aan overheden en alle natuurlijke personen of rechtspersonen, niet zijnde leden van een landbouwhuishouden.

3 *Hoogte van de subsidie*

Maximaal 100 % van de subsidiabele kosten.

4 *Communautair toetsingskader*

Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013, maatregelfiche 323 'Instandhouding en opwaardering van het landelijk erfgoed'.

4 Landbouw

Artikel 4.1 Verbeterde ruimtelijke structuur

1 Subsidievoorwaarden

Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die passen binnen maatregelfiche 125 'Infrastructuur voor de ontwikkeling/aanpassing van land- en bosbouw' van het plattelandsontwikkelingsprogramma.

2 Eindbegunstigden

Subsidie wordt verstrekt aan agrarische ondernemingen en samenwerkingsverbanden daarvan, stichtingen voor kavelruil, landbouworganisaties, bestuurscommissies, provincies, waterschappen en gemeenten, samenwerkingsverbanden van gemeenten en natuur- en landschapsorganisaties.

3 Hoogte van de subsidie

Maximaal 100% van de subsidiabele kosten.

Communautair toetsingskader

Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013, maatregelfiche 125 'Infrastructuur voor de ontwikkeling/aanpassing van land- en bosbouw'.

Artikel 4.2 Versterken concurrentiekracht incl. stimuleren kennisontwikkeling, voorlichting en verbeteren afzet en logistieke infrastructuur

1 Subsidievoorwaarden

Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten gericht op:

- a. Bedrijfsvoorlichting en advisering;
- b. Activiteiten op het gebied van voorlichting en afzetbevordering;
- c. Investerings gericht op het creëren van meerwaarde in de productie, gericht op één of meer van de volgende doelstellingen:
 - i. Verlaging van de productiekosten (alleen innovatieve projecten);
 - ii. Verbetering en omschakeling van de productie naar biologische landbouw;
 - iii. Instandhouding en verbetering van het natuurlijk milieu (gewasbeschermingsmiddelen, mineralen, ammoniak, geluid, licht, energie, grondstoffen, openheid landschap);
 - iv. Bevordering van de diversificatie van landbouwactiviteiten.

2 Uitgesloten van subsidie is

Niet van toepassing.

3 Eindbegunstigden

Subsidie wordt verstrekt aan overheden en alle natuurlijke personen of rechtspersonen.

4 Hoogte van de subsidie

Maximaal 50% van de totale subsidiabele kosten van het project.

5 Communautair toetsingskader

De Europese vigerende verordeningen met betrekking tot staatssteun:

1. Als het gaat om een investering in een agrarische onderneming, gelden de voorschriften die zijn verbonden aan artikel 4 van de vrijstellingsverordening voor de landbouw: Thans is dat Verordening (EG) Nr. 1/2004;
2. Als subsidie wordt verstrekt aan een agrarische onderneming voor de instandhouding van traditionele landschappen en gebouwen, gelden de voorschriften die zijn verbonden aan artikel 5 van deze vrijstellingsverordening voor de landbouw: Thans is dat Verordening (EG) Nr. 1/2004;
3. Als subsidie wordt verstrekt aan agrarische ondernemingen voor verplaatsing van landbouwbedrijfsgebouwen in het algemeen belang, gelden de voorschriften die zijn verbonden aan artikel 6 van deze vrijstellingsverordening voor de landbouw: Thans is dat Verordening (EG) Nr. 1/2004;
4. Als subsidie wordt verstrekt aan agrarische ondernemingen voor investeringen voor verwerking en afzet, gelden de voorschriften die zijn verbonden aan artikel 7 van deze vrijstellingsverordening voor de landbouw: Thans is dat Verordening (EG) Nr. 1/2004;
5. Als subsidie wordt verstrekt aan agrarische ondernemingen als steun voor producentengroeperingen, gelden de voorschriften die zijn verbonden aan artikel 10 van deze vrijstellingsverordening voor de landbouw: Thans is dat Verordening (EG) Nr. 1/2004;
6. Als subsidie wordt verstrekt aan agrarische ondernemingen als steun ter bevordering van de productie en afzet van kwaliteitslandbouwproducten, gelden de voorschriften die zijn verbonden aan artikel 13 van deze vrijstellingsverordening voor de landbouw: Thans is dat Verordening (EG) Nr. 1/2004;
7. Als het gaat om technische ondersteuning ten behoeve van een agrarische onderneming gelden de voorschriften die zijn verbonden aan artikel 14 van deze vrijstellingsverordening voor de landbouw: Thans is dat Verordening (EG) Nr. 1/2004;
8. Als het gaat om een subsidie ten behoeve van agrarische ondernemers, die niet valt onder de hiervoor genoemde categorieën 1, 2, 3, 4, 5, 6 of 7, gelden de voorschriften die zijn verbonden aan de de-minimisverordening voor de landbouw en visserij. Thans is dat Verordening (EG) Nr. 1860/2004.

5 Water

Artikel 5.1 Natuurvriendelijke oevers

1 Subsidievoorwaarden

Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten gericht op:

- a. Verwerven van grond voor inrichten natuurvriendelijke oevers van tochten en vaarten;
- b. Inrichten van natuurvriendelijke oevers van tochten en vaarten.

2 Uitgesloten van subsidie is

Niet van toepassing.

3 Eindbegunstigden

Subsidie wordt verstrekt aan het waterschap en gemeenten.

4 Hoogte van de subsidie

Maximaal 100% van de totale subsidiabele kosten van het project.

5 Communautair toetsingskader

Niet van toepassing.

Artikel 5.2 Synergiegelden kaderrichtlijn Water

1 Subsidievoorwaarden

Subsidie kan worden verstrekt voor de projecten die zijn opgenomen in de meest recente versie van de ILG Bestuursovereenkomst Flevoland.

2 Uitgesloten van subsidie is

Niet van toepassing.

3 Eindbegunstigden

Subsidie wordt verstrekt aan provincie, waterschap en gemeenten.

4 Hoogte van de subsidie

De maximale hoogte van de subsidie voor de betreffende projecten is opgenomen in de meest recente versie van de ILG Bestuursovereenkomst Flevoland.

5 Communautair toetsingskader

Niet van toepassing.

6 Leefbaarheid

Artikel 6.1 Kleinschalige economische activiteiten

1 Subsidievoorwaarden

Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die passen binnen maatregelfiche 311 'Diversificatie naar niet-agrarische activiteiten', 311b: 'Diversificatie naar niet-agrarische activiteiten - hernieuwbare energie' of 312 'Steun voor de oprichting en ontwikkeling van micro-ondernemingen' van het plattelandsontwikkelingsprogramma.

2 Eindbegunstigden

Subsidie wordt verstrekt aan leden van een landbouwhuishouden en aan micro-ondernemingen (niet zijnde landbouwondernemingen).

3 Hoogte van de subsidie

Maximaal 100% van de totale subsidiabele kosten van het project.

4 Communautair toetsingskader

Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013, maatregelfiche 311 'Diversificatie naar niet-agrarische activiteiten', 311b: 'Diversificatie naar niet-agrarische activiteiten - hernieuwbare energie' of 312, 'Steun voor de oprichting en ontwikkeling van micro-ondernemingen'.

Artikel 6.2 Stimuleren basisvoorzieningen voor de economie en de plattelandsbevolking

1 Subsidievoorwaarden

Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die passen binnen maatregelfiche 321 'Stimuleren basisvoorzieningen voor de economie en de plattelandsbevolking', 321b: 'Basisvoorzieningen voor de economie en de plattelandsbevolking - hernieuwbare energie' of 321c: 'Basisvoorzieningen voor de economie en de plattelandsbevolking - breedband', van het plattelandsontwikkelingsprogramma.

2 Eindbegunstigden

PROVINCIE FLEVOLAND

Subsidie wordt verstrekt aan landbouwers, overheden, rechtspersonen en samenwerkingsverbanden, niet zijnde bedrijven met een winstoogmerk.

3 *Hoogte van de subsidie*

Maximaal 100% van de totale subsidiabele kosten van het project. ???

4 *Communautair toetsingskader*

Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013, maatregelfiche 321 'Stimuleren basisvoorzieningen voor de economie en de plattelandsbevolking', 321b: 'Basisvoorzieningen voor de economie en de plattelandsbevolking - hernieuwbare energie' of 321c: 'Basisvoorzieningen voor de economie en de plattelandsbevolking - breedband'.

Artikel 6.3 Dorpsvernieuwing en -ontwikkeling

1 *Subsidievoorwaarden*

Subsidie kan worden verstrekt voor activiteiten die passen binnen maatregelfiche 322 'Dorpsvernieuwing en -ontwikkeling' van het plattelandsontwikkelingsprogramma.

2 *Eindbegunstigden*

Subsidie wordt verstrekt aan gemeenten.

3 *Hoogte van de subsidie*

Maximaal 100% van de totale subsidiabele kosten van het project.

4 *Communautair toetsingskader*

Plattelandsontwikkelingsprogramma 2007-2013, maatregelfiche 322 'Dorpsvernieuwing en -ontwikkeling'.

Artikel 6.4 Leader

1 *Activiteiten Lokale Actie Groep*

Subsidie kan worden verstrekt aan de Lokale Actie Groep (LAG) Leader Flevoland voor de uitvoering van het 'Ontwikkelingsplan Leader Flevoland 2007-2013 zoals aangewezen door de Minister van LNV (Besluit selectie Leadergebieden TRC 2007/6463).

2 *Activiteiten Ontwikkelingsplan*

Subsidie kan worden verstrekt aan degene die activiteiten uitvoert en voldoet aan de selectiecriteria van het 'Ontwikkelingsplan Leader Flevoland 2007-2013.

3 *Berekening subsidie Lokale Actie Groep*

De subsidie aan de LAG bedraagt 100% van de functioneringskosten als bedoeld in het Ontwikkelingsplan tot een maximum van € over de periode 2007 tot en met 2015.

4 *Berekening subsidie Ontwikkelingsplan*

De subsidie van de activiteiten die voldoen aan de selectiecriteria van het Ontwikkelingsplan worden berekend op grond van de toepasselijke maatregelfiches van de assen 1 en 3 in samenhang met de POP-maatregelfiches van as 4 van het Plattelandsontwikkelingsprogramma.

5 *De-minimus*

PROVINCIE FLEVOLAND

Indien een subsidie op grond van dit artikel leidt tot het verstrekken van staatssteun in de zin van artikel 87, eerste lid, EG-Verdrag, wordt slechts subsidie verstrekt overeenkomstig de de-minimisverordening dan wel de de-minimisverordening van de landbouwsector.

6 *Communautair toetsingskader*

Subsidies op grond van dit artikel worden uitsluitend verstrekt indien is voldaan aan de maatregelfiches van de assen 1 en 3 in samenhang met de maatregelfiches van as 4 van het Plattelandsontwikkelingsprogramma. De subsidie aan de Lokale Actie Groep wordt verstrekt op grond van maatregelfiche 431 van het Plattelandsontwikkelingsprogramma.

TOELICHTING BIJ DE SUBSIDIEVERORDENING ILG FLEVOLAND 2010

Deze verordening vormt de juridische grondslag voor subsidieverstrekking op grond van Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG). De verordening bevat in de procedurele aspecten van de subsidieverstrekking, een overzicht van de subsidiabele kosten, algemene subsidievoorwaarden en bepalingen met betrekking tot rapportageplicht, evaluatie en toezicht. De criteria uit het provinciaal Meerjarenprogramma (p-MJP), opgenomen in de bijlage bij deze verordening, waarin ook wordt verwezen naar het Plattelands Ontwikkelingsprogramma (POP2), vormen het inhoudelijke toetsingskader. In het p-MJP is vastgelegd voor welke activiteiten en doelen subsidie kan worden verstrekt en onder welke voorwaarden. Dit alles met inachtneming van de Europese vrijstellingsverordeningen en in overeenstemming met de door de Europese Commissie goedgekeurde steunmodules.

ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

In het eerste lid wordt aangegeven voor welke activiteiten GS subsidie kunnen verstrekken en wordt de wettelijke grondslag gelegd voor subsidies die door GS worden verstrekt en waarvoor niet elders in een wet of verordening een wettelijke grondslag is neergelegd. Tevens wordt een koppeling gelegd met de bijlage bij deze verordening als toetsingskader voor subsidieverstrekking.

In het tweede lid is bepaald dat GS jaarlijks een subsidieplafond of een jaarprogramma vaststellen. Een en ander gebeurt met inachtneming van het bepaalde over tranches in artikel 11, lid, van de wet.

In het derde lid is bepaald dat activiteiten alleen voor subsidie in aanmerking komen, als zij voldoen aan de Europese regelgeving met betrekking tot staatssteun. Op grond van de deminimisverordeningen (EG) 69/2001 en (EG) 1860/2004 voor het Midden- en Kleinbedrijf, resp. de landbouw, mag in een periode van drie jaar niet meer dan €100.000, resp. €3.000, per onderneming steun worden verleend. Deze deminimissteun is vrijgesteld van de goedkeuringsprocedure zoals bedoeld in artikel 88 van het EG-Verdrag. Daarnaast zijn er EG vrijstellings- verordeningen ondermeer voor het Midden- en Kleinbedrijf en voor de landbouw. Als subsidie wordt verstrekt met toepassing van deze verordeningen kan worden volstaan met een kennisgeving aan de Europese Commissie. De toepassing van de vrijstellings-verordeningen is opgenomen in het p-MJP. Subsidies op basis van het POP-programma kunnen worden verstrekt voor de daar geregelde maatregelen, aangezien die door de Europese Commissie zijn goedgekeurd. Tenslotte kan subsidie worden verstrekt in overeenstemming met de daarvoor geldende steunmodule, die eveneens door de Europese Commissie is goedgekeurd. (zie ook lid 6).

In het vijfde lid is geregeld dat GS voor een goede uitvoering van deze verordening nadere regels kunnen stellen die op de uitvoering betrekking hebben, bijvoorbeeld ten aanzien van de bij de aanvraag te verstrekken gegevens, precisering van subsidiabele kosten, de bekendmaking van resultaten van activiteiten of het geven van informatie over gesubsidieerde activiteiten door de subsidieontvanger.

Artikel 3

In dit artikel worden beperkingen gesteld aan het subsidiabele karakter van bepaalde kosten. Zo zijn kosten waarmee slechts wordt voldaan aan wettelijke eisen, zoals investeringen in milieumaatregelen, nooit subsidiabel. De provincie financiert in beginsel geen lopende projecten. Daarom komen kosten die samenhangen met verplichtingen aangegaan voordat een subsidie is aangevraagd niet voor subsidie in aanmerking. Voor sommige voorbereidende werkzaamheden kan een uitzondering worden gemaakt.

Artikel 4

Het eerste lid bevat een algemene bepaling. De looptijd van het p-MJP is van 1 januari 2007 tot en met 31 december 2013. De subsidieaanvraag moet binnen deze periode worden ingediend.

In het tweede lid is bepaald dat GS geheel of gedeeltelijk kunnen afwijken het bepaalde in het eerste lid.

Artikel 5

De bepalingen in het eerste lid onder c en het tweede lid zijn opgenomen om te kunnen beoordelen of er sprake is van steun die de de minimisgrens niet te boven gaat. De verantwoordelijkheid voor de gevolgen van verkeerde informatie ligt bij de aanvrager.

Artikel 6

Deze bepaling vindt zijn grondslag in artikel 4:14 van de Algemene wet bestuursrecht. De indiening van een aanvraag om subsidie kan plaatsvinden: door afgifte bij de balie van het provinciehuis, deponering in de brievenbus van het provinciehuis of verzending per post/fax/email. Bij postverzending is de datum van indiening de datum dat de aanvraag ter post is bezorgd. Als een aanvraag niet volledig is ingediend, geldt als datum van indiening de datum waarop de aanvraag compleet is, dat wil zeggen aan de formele vereisten voldoet.

Artikel 7

Voorschotten worden slechts verstrekt op basis van gemaakte en betaalde kosten, dus op basis van declaraties, die worden ingediend samen met de voortgangsrapportage. In het zesde lid wordt op deze regel een uitzondering gemaakt, voor het geval private subsidieontvangers zonder het voorschot geen begin kunnen maken met de uitvoering van de activiteiten. Het gaat in die gevallen om bijvoorbeeld kleine stichtingen of natuurlijke personen die de projectkosten niet zelf kunnen voorschieten en ook niet in de financiering kunnen voorzien door een lening bij een bank. Als zij naar genoegen van Gedeputeerde Staten hun financierings- behoefte hebben aangetoond, kunnen zij voor een voorschot vooruitlopend op gemaakte kosten in aanmerking komen.

Artikel 8

In dit artikel is bepaald dat de activiteiten binnen een nader genoemde termijn na subsidieverlening dienen te beginnen. Een termijn waarbinnen de activiteiten dienen te worden afgerond, wordt overbodig geacht.

Artikel 9

Boven de Europese drempels moet Europees worden aanbesteed. Met artikel 9 wordt verzekerd dat wordt voldaan aan deze regels en aan de regels van het provinciaal beleid ten aanzien van aanbesteding.

De onderdelen a en b van het eerste lid betreffen aanbestedende diensten, overheidsorganen en publiekrechtelijke instellingen, als bedoeld in artikel 1, negende lid, van Richtlijn 2004/18/EG van het Europees Parlement en de Raad, d.d. 31 maart 2004, betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten (Pb L 134/114). In onderdeel a wordt bepaald dat andere overheden het eigen beleid kunnen toepassen. Het uitgangspunt is dat dit beleid aan de te stellen eisen zal voldoen. Voor publiekrechtelijke instellingen is in onderdeel b bepaald dat zij, indien beschikbaar, het eigen beleid mogen toepassen, maar dat ze dan eerst moeten aantonen dat dit beleid aan alle eisen voldoet.

Het tweede lid bepaalt dat niet aanbestedende diensten, dat zijn andere subsidieontvangers dan die genoemd onder a en b die meer dan 50 % subsidie ontvangen ook aan de Europese eisen moeten voldoen. Dit is de situatie als bedoeld in artikel 8 van de richtlijn. Dit artikel beperkt zich tot werken en wat daarmee in verband staat. Deze beperking is niet overgenomen, zodat alle aanbestedingen moeten voldoen aan de gestelde eisen.

Artikel 10

De administratie moet zolang bewaard worden dat zij beschikbaar blijft voor de eindafrekening van het ILG-budget tussen minister en de provincie en in verband met de eindafrekening over het POP.

Artikel 13

Gedeputeerde Staten kunnen wanneer zij van oordeel zijn dat het op grond van het eerste lid gemelde feit, ertoe leidt dat de activiteit(en) waarvoor subsidie is verleend niet of niet geheel zal plaatsvinden, gebruik maken van mogelijkheid die artikel 4:48 van de wet biedt om de subsidie beschikking te nadele van de subsidieontvanger te wijzigen of in te trekken.

Artikel 14

De subsidieaanvrager dient in beginsel zelf na afloop van de activiteiten of na afloop van het tijdvak waarvoor subsidie is verleend, een aanvraag tot vaststelling van de subsidie in te dienen bij Gedeputeerde Staten. Bij elke aanvraag tot subsidievaststelling dient een (inhoudelijke en financieel) verslag te bevatten van de verrichte activiteiten.

Artikel 17

De provincie zal een vergoeding eisen bij overname van de activiteiten door een ander, tenzij aan alle drie de genoemde vereisten wordt voldaan.

Artikel 18

In het tweede lid is bepaald dat de wettelijke rente verschuldigd vanaf de datum waarop de subsidieontvanger onrechtmatig steun heeft ontvangen tot aan de daadwerkelijke terugbetaling.